

Luqaasa Xaafeez Yesuusa Kiristtoosa Wonggile Gelo

Yesuusa dooreez taphpho nam77ii hawaaritay gancce Luqaasa baaya. Luqaasa Wonggilay, Yesuusa tiina nabitay doona ye7oda ginttintii odintteez, Isreelitay kasepp naagttar yezay «Kiristtoosa» maaqqizannee as sheesh ubba ashshiza maaqqeeza beeziza. Luqaasa, fa maxaafayid Yesuusa, «Manqkitayis Wongile sabbakodayis» fa adaypp kiitinteeza maaqqeezannee ye Wonggilay asayis yez duma duma metopp kessizaya maaqqeezana odiza. Luqaasa Wonggile gancce, Yesuusa y7ithi baz odiz tiina shemppitayidannee Yesuusa fude salo kezeezaya odiz wurssithii shemppitay qoncce odintteezay ufyass bagga. Yesuusa salo kezeezaypp guye ammano wayizii dicceezakkonnee dalggeezako odiza taarika yha Wonggile xaafay hawaaritay ootho maxaafayid xaafeeza.

Kiitanchchitay mazmuray bagga, Yesuusa yelintteez wode mehe heenggizitay yhanigii be7eezana odiza taarikay bagga, Yesuusa na7azar Xooss kara yhanigeezay bagga, keeha Samaare athay baggannee dhabii bentteez na7ay bagga odiza taarikay, Luqaasa Wonggile aaddayid benttiz taarike. Luqaasa Wonggilayid gaxapp gaxa hellodayis yez waanna qofay woosa bagga, Geeshsha Ayyana baz, Yesuusa ooso gancce maachchitayis yez aqonne Xoossii nagara

maarizaya.

Luqaasa Wonggilay aykkeez qofita

Aafe qofa 1:1-4

Xammaqiza Waannisa Yesuusa yelinttonnee
dico 1:5–2:52

Xammaqiza Waannisa oosa 3:1-20

Yesuusa xammaqinttannee paacintto 3:21–4:13

Yesuusa Galila ootheez ooso 4:14–9:50

Galilappe Yerusalaame hellodayis 9:51–19:27

Wurissith saamintta Yerusalaame heera 19:28–
23:56

Yhayiqopp denddo, asis benttithinnee salo qito
24:1-53

¹ Bonchcho Toofiloosa, nu gancce polintteez baza gaamitay, paasi danda7intteezay garkk xaafeeza.

² Ye taarika u xaafeezay tiinapp aykkii aafe markkitayinnee qaala odii maaddizitay nuus odeeza.

³ Taakka ta baggar tiinapp akaakii be7eezaypp guye ye taarikay hana lo7ithii nees Toofiloosas xaafay taas lo77o maaqqii bentteeza.

⁴ Yeykka, ne tamaareez bazay tuma maaqgeeza erisodayissii. Xammaqiza Waannisa yelintto

⁵ Yihuda kaat Herodoosa wode Abiya baggapp maaqgeeza Zakkireesa giz Ayihude qeesay yeza. E machchatakka Aaroona sheeshippe. I sun-thaykka Elssabeeexo.

⁶ Nam7aykka Goday wogannee azaza ubba naagii borso bayith Xooss tiina xillotithar yeziza.

⁷ Elssabeeexa dhoonth maaqgeeza gisho untis na7a baaya. Nam7aykka cimeeza.

⁸ Pettii gallas Zakkireesa fa tarar Xooss tiina qeesetitha oothiza.

⁹ Qeesetith wogar Xooss kara gelii ixaannee cuyishshodayis eza ixa helleeza.

¹⁰ E Ixaannee cuyshshodar asay bale eqqii woossiza.

¹¹ Goday kiitanchchay yarshsho yarshshiza aqaypp ushachch baggar eqqii bentteeza.

¹² Zakkireesa kiitanchchana bi7ii dagammii iita yashittii pokkeeza.

¹³ Zin kiitanchchay eziko, «Zakkireesa yashitippe; ne woosay sintteeza. Ne machchat Elssabeeza dhiirathi na7a yeloda, e sunthakka ne Waannisa goda.

¹⁴ E nees ufayssi maaqqoda; gaamitay e yelintayid ufayttoda.

¹⁵ Goday tiina E ubbaypp bayira maaqqoda; woyne ushshii maaqqin hara mathisiz ushshii uzhaamii. Fa indat ulo yezar Geeshsha Ayyanar kumoda.

¹⁶ Isreele asitayipp gaamita u Goda Xoossayiko mahoda.

¹⁷ Aditay wozina na7itayiko mahoda, kiitintoozita xillitay ecetithayiko mahodaygarkk, Godayis beeziisa asa giigisodayis Eelaasa ayyarannee wolqqar Goday tiinar yhammada» yeegheeza.

¹⁸ Zakkireesa kiitanchchayiko, «Ta yeya abar erodee? Taarannee ta machchatir cimeeza» yeegheeza.

¹⁹ Kiitanchchay mahii, «Ta Xooss tiina eqqiza Gabreele. Yha mishiraachcha nees ododayis Xoossapp kiitinteeza.

20 Yikkee, woday helin polinttiza ta qaala ne ammanaam ixxeez gisho yhai polinttod hellodayis ne muume maaqqoda, odinttodayiskka danda7aamii» yeegeeza.

21 Ye wode Zakkireesa Xooss kara gelii gam7eez gisho abi haneezako gi asay bale naagttar gam7eeza.

22 E bale kezii unttar nashshodayis danda7ekkaya. Kusher mallii beezoppe attin odinttodayis danda7oozana bi7ii abukka be7eezaygarkk qoppeeza.

23 Zakkireesa yarshsho woda wurssii fa kara maaqqeeza.

24 Yeyppe guye, e machchat Elssabeeexa wodexxeeza. Ichchin agina muume keethapp kezekkazar gam7eeza.

25 Iza, «Goday fa maaroithayir ta borintta asay ganccepp qaarodayis koyii yhaya ootheeza» yeegeeza.

Yesuusa yelinttay tiinatii odintteeza

26 Elssabeeexa wodexin usuppuntho aginar, Xoossii kiitanichcha Gabreelena Galila biitta yez Naazirete katama kiiteeza.

27 Ezii wuddiritiko Dawute sheeshapp maaqqeez Yooseefa giz athayis ushintteez Mayiramiko kiittintteeza.

28 Kiitanchchay iziko yhanigii, «Aadho keehatithar kumeezannee, saro nees maaqqa, Xooss neer yeza» yeegeeza.

29 Mayrama e odayid iita dagammii, «Yhai waafa saro tho» gi qoppeeza.

30 Kiitanchchay mahii, «Mayirame, yashittippe; ne Xooss tiina Saaba dengeeza.

31 Yikkee ne woddexxoda dhiirath na7a yeloda, e sunthakka Yesuusa gi sunthoda.

32 E gita maaqqoda, Ubbaypp Aadho Xooss na7a ginttinttii xeeginttoda. Xoossay E aday Dawute zufaana ees inggoda.

33 E Yayqqaoba sheeshal afa medhinas kawtoda; e kaatetithayis zawa baaya» yeegeeza.

34 Mayirama kiitanchchayiko, «Ta dhiirath erooya Yeyi wayizii hanodayis danda7ee?» yeegeeza.

35 Kiitanchchay mahii, «Geeshsha Ayyana neell afa wodhdhoda, Ubbap Aadho Xooss wolqqay neell afa kuyatoda. Yey gisho, yelinttiza na7ay geeshsh, Xooss Na7akka ginttinttoda.

36 Yikkee, ne dabbat Elssabeeexa fa cimatith laythar dhiirathi na7a woddexxeeza. Iza dhoonth ginttintteezano, zin yhatte usuppuntha agina aykkeeza.

37 Xoossa gamizbaz baaya» yeegeeza.

38 Mayirama, «Yeezako, taas Goday ayllatis, ne qaalay garkk hano» yeegeeza. Yeyppe guye, kitanchchay iippe shaakinteeza.

39 Mayirama ye saaminttate dendii Yihuda bitta yez petti gezze katama yhanigeeza.

40 Zakkireesa kara gelii Elssabeeexo sarotheeza.

41 Elssabeeexa Mayiramii srotha si7eezannii garkk I ulo yez na7ay ufayisar doonggeeza. Elssabeeexa Geeshsha Ayyanar kumii,

42 fa qaala dhoqqi udii, «Neenii maachchitay gancceppe anjjintteezano, ne wodexeez na7aykka anjjintteezaya.

43 Hano zin, ta Goday indatee, ne taako ye7odayis ta oonoo?

44 Yeezako ne sarotha ta si7in ta ulo yez na7ay ufayisar doonggeeza.

45 Goday polod gi inggeez qaala ammaneezana, iza anjjitteezano» yeegeeza.

Mayramii Galata mazmuure

46 Mayirama yhayigarkk yeegeeza:
«Ta shemppata Goda bonchcheeza,

47 ta Ayyanay ta dhale Xoossal ufayttiza.

48 E fa ayllatii kawushshatitha be7eeza.
Yhayinope aykkii yeletithi ubbay tana anjjitteezano goda.

49 Wolqqama maaqqeez E, taas dammabaz ootheeza.
E sunthaykka Geeshsha.

50 Eza bonchchizitayil afa,
e maarotithay medhinapp medhina hello-dayis yeziza.

51 Fa miinth qesayir fa wolqqa beezeza,
fa wozinar utirttizita laaleeza.

52 Wolqanthiza kaatita u zufaanaypp wodhiseeza;
fana toochcheezita dhoqqi udeeza.

53 Nayintteezita lo77o bazar mishsheeza,
durita kallo kushe dakkeeza.

54 Fa maarotitha qoppii,
Fa aylla Isreele maaddeeza.

55 Yeykka nu aditayis odeeze qaalaa,
 Afraamesinnee e sheeshayis geezana medhi-
 nas polodayisii»
 yegeeza.

56 Mayirama Elssabeeexi lanqqe hayidzii agina
 gam7ii fa kara maaqqeeza.

Xammaqiza Waannisa yelintto

57 Elssabeexis yelo qammay hellin dhiirath
 na7a yeleeza.

58 I shooritaynnee I dabbitay Goday gaame
 maarotith ootheezana si7ii, izir wolla ufaytteeza.

59 Hosppuntha gallas duude na7ana dookalo-
 dayis ye7eeza. Na7ana aday sunthayir Zakkireesa
 gi xeegodayi koyeeza.

60 Zin indat, «yey hannena Waannisa giinttintto-
 dayis beeziza» yegeeza.

61 Unttikka, «Ne dabbitaypp yha sunthayir
 xeegintteezay oonkka baaya» yegeeza.

62 E aday oona gi sunth gaddodazako erodayis
 kozhii eza mallar oycceeza.

63 E xaafiza baz oyccii ekkii, «E sunthay Waan-
 nisa» gi xaafeeza. Ubbay E xaafezana bi7ii mal-
 abaz geeza.

64 Izir Zakkireesa iranthay bilintteeza, Xooss
 galatittar odintto aykkeeza.

65 Shooritay ubbitay yashshar kumeeza. Yha
 haneezibazay Dhoqqi geez Yihuda gade ubbayid
 odintteeza.

66 Yeya si7eez ubbay, «Yha na7ay ab han-
 odeshsha» gi woli gancce odintteeza. Goday
 kushay ezar yeza.

Zakkireesa tinbbite

- ⁶⁷ Waannisa aday Zakkireesa Geeshsha Ayyanar kumii yhay garkk yeegii tinbbite odeeza.
- ⁶⁸ «Isreele Goday Xoossay galatintto, yi7ii fa asa wozeeza.
- ⁶⁹ Fa ayllay Dawute kara atotithi kace dentheeza.
- ⁷⁰ Yeykka binii wode geeshsh nabitay doonayid odintteezay garkk,
- ⁷¹ Ezii nuna nu morkkitayppennee nuur eqinttiza ubbitay kusheppe ashshoda.
- ⁷² Yeya E ootheezay nu aditayis fa maarotithi bee-zodaysinnee, fa geesh caaqa naagodayis.
- ⁷³ Nu ada Afraames caaqqeez caaqa qoppodaysinnee,
- ⁷⁴ nu morkkitay kushepp kessii, yashsha bayith eza oothoday garkkesii.
- ⁷⁵ Nu layth ubbayid geeshshetitharannee xil-lotithar fa tiina nuna essodayisii.
- ⁷⁶ Ma ta na7ayyo, ne Ubbapp Aadho Xooss nabe ginttinttoda.
- Godayis oge loythodayis ne e tiina yhammadha.
- ⁷⁷ Unttii atotith eretith demmadana, u nagaray atto ginttinttin, ne Goday woyayis ododa.
- ⁷⁸ Nu Xoossay fa keeha maarotithayir wontta xalqqe nuus salopp kessoda.
- ⁷⁹ Yeykka dhuma ganccennee, yhayiqo kuya oommo yezitayis poo7isodayis, nu tokakka saro ogeko mahoda»

yeegheeza.

⁸⁰ Na7ayikka dicceeza, Ayyanarakka miingheeza, Isreele asayis benttod gatho liizho demba yezeeza.

2

*Yesuus Kiristtoosa yelintto
(Mat. 1:18-25)*

¹ Ye wode Oroome biitta yez as ubbitay taybinttod garkkennee sunthay xaafinttod garkk kaat Awugisxoosa azazeeza.

² Yeykka Qerenoosa Soore biitta aqisiza wode haneez tiina woya tayiba.

³ Yey gishos, petti petti asii fa sunthi xaafisodayis fa yelintteez biitta yhanigeeza.

⁴ Yooseefakka Dawute karappennee kochchapp maaqqeez gishos Galila Naazirete katamapp denddii Dawute katama ginttiz Beeteleme yhanigeeza.

⁵ E oyccii gaddeez wolqqa iita, Mayramir wolla xaafinttodayis Yhanigeeza.

⁶ Unttikka ezayid yezin iis yelo wode helleeza.

⁷ Fa bayra na7a yeleesa. Qanxxora xaaxii imathii aqiz aqo aqo dhabeez gishos mehe galla muziz goonna gancce woyitheeza.

Mehe henggizitannee kiitanchchita

⁸ Ye gadayid qamma wude heenggitar qaa7el aqiz mehe heenggizitay yeza.

⁹ Goda kiitanchchay yi7ii untts bentteeza. Goday bonchcho poo7ay u lanqqayir poo7eeza; untikka wolqqama yashsha yashitteeza.

¹⁰ Kiitanchchay unttiko, «Yashittippatte! Yikkee as ubbayis maaqqeez gita ufayssa mishiraachcho ta ekkii ye7eeza.

¹¹ Yeykka, Dawute katama ashshizay yinttis yhayino yelintteeza. E Goda Kiristtoosa.

¹² Yeyisikka mallay yhaya. Xiqqa na7ay qanxor xaaxintt goonna gancce woyi7eezana yi demmada» yeegeeza.

¹³ Qoppekkazin gaame salo kiitanchchitay kitanchchayir wolla benttii, Xoossa galattittar,

¹⁴ «Bonchcho Xoossis dhoqqe salo,

saro biittal afa Xooss qadhdhiza asayis maaqqa» yeegeeza.

¹⁵ Kiitanchchitay unttapp shaakintti salo kezeezaypp guye mehe heenggizitay, «Ane Goday nuus qoncciseezi bazannee haneez baza be7adayis Beeteleme wolla yhammada» yeegeeza.

¹⁶ Unttikka ellisii yhanigeeza. Mayiramo, Yooseefa, yeyppe xiqqa na7ay goonna gancce woyi7eeza denggeeza.

¹⁷ Bi7ii maaqqii na7ay bagga unttis odintteezana ye aqayid yez asayis geeshshii odeeza.

¹⁸ Yeya si7eez ubbay mehe heenggizitay odeeza oda malabaz geeza.

¹⁹ Mayirama haneezibaza ubba fa wozinar qoppitay yenza.

²⁰ Mehe heenggizitay unttis odintteezay garkk hanin be7eeza. Yey gisho, u fa si7eezibazisinnee be7eezi baz ubbayis Xoossa bonchchitarannee galatittar maaqqeeza.

Yesuusana Xooss kara kanggeeza

²¹ Hosppuntha gallas, dookalintodayis qamma hellin, eza wodexxodayapp tiina kiitanchchay gad-deez sunthayir Yesuusa gintteeza.

²² Muse higgay garkk untii shaagishe wode polinteezayapp guye Yoosefarannee Mayiramir na7a fa Godayis immadayis Yerusalaame yhanigeeza.

²³ Yeykka, Goday higgayid, «Dhiirath maaqqeez bayra na7a ubbay Godayis shaakintteeza maaqquo» yeeginttii xaafintteezay polodayisii.

²⁴ Ma Goday higgayid, nam77ii hero woy holle geezay garkk yarshshodayis kanggeeza.

²⁵ Ye wode geeshshinnee ammanor miinth maaqqeez Simoona ginttinttiz athay Yerusalaame yeza. E Isreelitay atotithi naagttaa yeza. Geeshsha Ayyaanaykka ezal afa yeza.

²⁶ Ma Xoossii dooreez Kiristtoosa be7ekkazar yhayqqaamana Geeshsha Ayyanay ees beezin erii yeza.

²⁷ Eza ye gallas Ayyana kaalithin Xooss kara yhanigeeza. Na7a indatirannee adayir woga polodayis na7a Yesuusa ekkii geleez wode

²⁸ Simoona mokkii ekkii na7ana idingga, Xoossa galatitar.

²⁹ «Godayyo ne taas geleez qaalay garkk,
yhatte ne aylla saro moyzoba.

³⁰ Ta aafay as ubbay tiina ne giigiseez,

³¹ ne atotitha be7eeza.

³² Yeykka Ayihude baa as ubbayis,
Xooss tumatith beeziza poo7o,
ne asay Isra7eelitayiskka bonchcho»

yeegheeza.

³³ Yoosefarannee Mayramira e bagga odint-teezana malabaz geeza.

³⁴ Simoona unttaan anjeeza. Indat Mayiramiko, «Isreele yez gaamitayis u pokkithayisinnee dend-dayis Xoossapp doorintteeza. Ma ixxizitayis malla maaqqada

³⁵ Ne shemppayirakka azanno mashsha aadhoda» Yikkee gaame asay wozina geemmeez qofay benttoday garkk yeya geeza.

³⁶ Ma Aseere kochchapp maaqqeez Faanu7ela na7ata Haanna ginttinttz nabata yeza. Iza iita cimeeza; iza fa azinayir laappun laythi betteeza.

³⁷ I azinay yhayqqin hosppun tamannee oyddii laythi maaqqoda gatho qammannee gallas pacce bayith woosarannee xoomar Xooss Keetha oothiza.

³⁸ Iza ye saatayid yhanigii Xoossa galateeza; Yerusalaame wozintta naagiza ubbayis na7ay bagga markkatteeza.

³⁹ Yoosefarannee Mayiramira Goday higgayid azazintteez woga ubbita poleezaypp guye Galila biitta yez fa katama Naazirete maaqqeeza.

⁴⁰ Na7ay diccittarannee ayyanar minggittar yhanigeeza. Ectithar kumeeza; Xooss aadho kee-hetithay ezalafa yeza.

Yesuusa Xooss keethayhanigeeza

⁴¹ Yoosefarannee Mayramir Faaziqa Baale bonchchodayis laythar laythar Yerusalaame yhanigiza.

42 Yesuusas taphpho nam77ii laythi maaqqiz wode kasepp oothizay garkk baala bonchchodayis yhanigeeza.

43 Baala bonchcheezaypp guye kara maaqqodar na7ay Yesuusa Yerusalemme atteeza. Zin Yoosefarannee Mayramir E Yerusalemme atteezana erekkaya.

44 E kara maaqqiz asayir wolla yeza aazin untii pettii gallasa oge yhanigeeza. E baazana ereezaypp guye fa dabbitayanee fa laggitay lanqqe koyeeza.

45 E ezayid dhabin koyttar guye Yerusalemme hellodayis yhanigeeza.

46 Haaydzi gallasapp guye Xooss Keetha asita-maaritay gancce betti u odizana si7ittarannee untan oycittar yezin dengeeza.

47 Eza si7iz ubbitay e akaakannee e mahiz malssa malabaz geeza.

48 Kara asay eza dengeeze wode yhay malabaz geeza. E indataakka, «Ta na7ayyo, abis nuna yhay garkk ootheenee? Ne adayirannee taar nena koyttar daabureeza» yeegeeza.

49 Yesuusa unttiko, «Tana abis koyee? Ta, ta aday keetha yezodayis beezihana yi eroosa» yeegeeza.

50 Zin E unttiko geezana untii akaakekkaya.

51 Yeyppe guye, unttar wolla Naazirete katama yhanigeeza. Unttis kiitintittar yezeeza. E indat ye ubbita fa wozina gaddii naageeza.

52 Yesuusa, ecetithar, eqamar, deetteer Xooss tiinannee as tiina dicceeza.

3

*Xammaqiza Waannisa Sibikate
(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Wan. 1:19-28)*

¹ Kaatay Xibaaroosa Oroome biittal kawutin, taphpho ichchintho laythar, Phenxxe Philaaxoosa Yihuda aqisiza layithi Herodoosa Galila aqisiza layithi e isha Filphoosa Ixuurasannee Xirakkond-doosa aqisiza wode Lisanoosa Abilaanisana aqisiza wode

² Haannarannee Qayyaafara qeese halaqa maaqqii yezin, Xooss qaalay Zakkireesa na7a Waannisako liizho gadha ye7eeza.

³ Waannisa, «Yi nagaraypp maaqqoyttannee xammaqinttoytta. Xoossay yi nagara atto goda» yeegii tamaarssittar Yorddanoosa borkka heera yez biitta ubba yhanigeeza.

⁴ Yeykka nabe Isiyaasa fa maxaafayid,
«Liizho gadha fa qaala dhoqqi udii,
uukkiza athay qaalay,
<Godayis oge lo7ithoytta,
goossakka pidd udyotta.

⁵ Loophpha ubbitay kumo,
ambaynnee deray ziqqii go.
Wobbo ogay luulo,
giigekka goossay qinxxii go.

⁶ Asho ma7eez as ubbitay,
Xoossii ashshizana bo7o »
gi xaafintteezay haneeza.

⁷ Waannisa, e kusher xammaqinttodayis ye7eez gaame asayiko, «Yinttano, shooshii na7untho

ye7odayis yez bochaypp buuttod garkk yinttan zoreezay oonoo?

⁸ Yikkee, yi maaqqitha beeziya lo77o ooso oothoytta, yi wozinar, «Nuus, nu aday Afiraame yeza gi gaayirppatte.» Yhana si7oytta, yha shuchchitaypp Xoossay Afraames na7a kessodays danda7iza.

⁹ Yeezako, gande minxxayis xaphayid yeza. Yikkee, lo77o aafe aafowa mith ubbitay gachinttii tama gancce wodhdhoda» yeegeeza.

¹⁰ Asay, «Yeezin nuunii ab oootho?» yeegii oyceeza.

¹¹ Waannisa mahii, «Nam77ii afila yeza asii baazayis inggo. Katha yezay baazayis shago» yeegeeza.

¹² Qaraxe gachisizitay xammaqinttodayis yi7ii, «Asitamaarayyo, nu ab udo?» yeegeeza.

¹³ E mahii, «Yinttan kiitteezanpp aathii ekkipate» yeegeeza.

¹⁴ Ma wotaaddaritay yi7ii, «Nu abi udo» yeegii oyiceeza.

Waannisa, «Obazikka wolqqar dafi ekkippate, oonakka worddor mootippate, yi damoozay yinttis gidoda» yeegeeza.

¹⁵ Asay Kiristtoosa ufayisar naagttar yeza gisho Waannisa, «E Kiristtoosa maaqqadeshshaa?» yeegii u fa wozinayid qoppiza.

¹⁶ Waannisa ubbitayis mahii, «Taanii yinttan haathar xammaqiza, Zin taapp aadhii wolqqamizay ye7oda. Taanii e caammay wodora

billodayis beezyooya asii. E yinttan geeshsha Ayyanarannee tamar xammaqoda.

¹⁷ Wudumma yez katha geeshshodayis pithay e kushayid yeza. Geezheez katha fa shaalayid qoloda; bunnana dhaboowa tamar xuuggoda» yeegeeza.

¹⁸ Ma Waannisa asa gaame zore zorii Wongile* sabbakeeza.

¹⁹ Zin Waannisa Herodoosa fa ishay machchat, Heroodiyada, ekkeez gishonnee hara iita oosita ootheez gishos kacceez wode

²⁰ Herodoosa kasesayil afa hara iita baz ubba gujjii Waannisana woyne geliseeza.

Yesuusa xammaqintto

(Mat. 1:1-17; 3:13-17; Mar. 1:9-11)

²¹ Woyay ubbay xammaqqintteezayapp guye, Yesuusakka ma xammaqintteeza. E woossodar salo dooyintteeza,

²² Geeshsha Ayyanay holle garkke maaqqii ezal afa wodhdheeza. Salopp «Taanii qadhdhiza na7ay nena; ne tana ufayssiza yeegiz» qaala ye7eeza.

Yesuusa yeletith xuss

(Mat. 1:1-17)

²³ Yesuusa taamarssso aykkiz wode ees hasttam laythi zini, asay eza Yooseefa na7a gi qoppeeza.

Yooseefa Eele na7a,

²⁴ Eele Maate na7a,

* **3:18 Wongile:** Girike doonar Wongile giz qaalay gaame ufayssiza oda woy mishiraachcho guussii. Ye mishiraachchaykka Kristoosa as kochchii ubba medhina pirddepp ashshodayis kiitinttii ye7eez gaame ufayssa (Luqa 1:19; 2:10) **3:19** Mat. 14:3-4; Mar. 6:17-18 **3:22** Medhe. 22:2; Maz. 2:7; Isa. 42:1; Mat. 3:17; Mar. 1:11; Luq. 9:35

Maate Lewe na7a, Lewe Milkka na7a,
 Milkka Yoona na7a, Yoona Yooseefa na7a,
²⁵ Yooseefa Mataate na7a, Mataate Amoxe na7a,
 Amoxe Nahooma na7a, Nahooma Asiliime na7a,
 Asiliime Naage na7a,
²⁶ Naage Ma7aate na7a,
 Ma7aate Mataatiye na7a, Mataatiye Samaye na7a,
²⁷ Samaye Yooseefa na7a, Yooseefa Yooda na7a,
 Yooda Yoonanne na7a, Yoonanne Rase na7a,
 Rase Zerubaabela na7a, Zerubaabela Salatiyaale
 na7a,
 Salatiyaale Neera na7a,
²⁸ Neera Milkka na7a,
 Milkka Haade na7a, Haade Qoosame na7a,
 Qoosame Elmodaannee na7a, Elmodaannee Eere
 na7a,
²⁹ Eere Yoosee7e na7a, Yoosee7e Alaazara na7a,
 Alaazare Yoorame na7a, Yoorame Maaxate na7a,
 Maaxate Lewe na7a,
³⁰ Lewe Simoone na7a,
 Simoona Yihuda na7a, Yihuda Yooseefa na7a,
 Yooseefa Yoonanne na7a, Yoonanne Eliyaaqeme
 na7a,
³¹ Eliyaaqeme Maliyye na7a, Maliyye Maynaane
 na7a,
 Maynaane Maaxate na7a, Maaxate Naatane na7a,
 Naatane Dawute na7a,
³² Dawute Issaye na7a,
 Issaye Iyobeede na7a, Iyobeede Boo7eeza na7a,
 Boo7eeza Salmoona na7a, Salmoona Na7asoona
 na7a,
³³ Na7asoona Aminadaba na7a, Aminadaba
 Raame na7a, Raame Arnna na7a,
 Arnne Asroome na7a,
³⁴ Asroome Paarese na7a,

Paarese Yihuda na7a,
 Yihuda Yayqqaoba na7a,
 Yayqqaoba Isaaqa na7a, Yisaaqa Afraame na7a,
 Afraame Taar na7a,
³⁵ Taar Naakkore na7a,
 Naakkore Saruuge na7a, Saruuge Rehu na7a,
 Rehu Faalaqa na7a, Faalaqa Ebeera na7a,
 Ebeero Seela na7a,
³⁶ Seela Qaynaame na7a,
 Qaynaame Arfakisaada na7a, Arfakisaade Seeme
 na7a,
 Seeme Nohe na7a, Nohe Laame na7a,
³⁷ Laamehe Matusaala na7a, Matusaala Inooke
 na7a,
 Heenooke Yaaredede na7a, Yaaredede Malali7eela
 na7a,
 Malaal77ela Qaynaane na7a,
³⁸ Qaynaane Heenosaa na7a,
 Heenose Seete na7a, Seete Addaama na7a,
 Addaama Xooss na7a.

4

Yesuusa paacintteeza *(Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13)*

¹ Yesuusa geeshsha Ayyanar kumii
 Yorddanooose borkkapp maaqqodar Geeshsha
 Ayyanay eza liizho gadha kanggeeza.

² Ezayid oyttam gallasinnee qamma xalaher
 paacintteeza. Ye gallasita abikka meekkazar
 gam7eez gishos wurssithal nayintteeza.

³ Xalahe eziko, «Ne Xooss na7a maaqqiko
 ane yha shuchcha soollo maaqqa gi azazoba»
 yeegheeza.

4 Yesuusa mahii, «Asii Xooss qaalarapp attin soollo aadda yezooya ginttinttii geeshsha maxaafayid xaafintteeza» yegeeza.

5 Yeypp guye, Xalahay Yesuusa adusse derell afa kessii yha alame kaatetititha ellissii beezeeza.

6 Xalahe, «Yha ubbitayill mawutennee bonchcho taas ingintteeza. Taanii qadhdheez ooskka inggiza gishos nees immada.

7 Yey gishos, neenii taas goynniko ubbitay nees maaqqoda» yegeeza.

8 Yesuusa mahii, «Ne Goda, ne Xoossayis, aadda goynnoba, eza aadda aggazoba yeeginttii geeshsha maxaafayid xaafintteeza» yegeeza.

9 Wurssithal Xalahay Yesuusa Yerusalaame kanggii Xooss Keethis kusittel afa essii, «Neenii Xoossa na7a maaqqiko ane sulle sa7a guppia wodhdhoba.

10 Abis giiko,
«
Nena naagiz fa Kiitanchchita,
Xoossay ne gishos kiittoda.

11 Ne tokay shuchchar dhubbintaamay garkk,
u fa kushayir nena denthoda» yeeginttii
xaafintteeza»
yegeeza.

12 Yesuusa mahii, «Ne Goda Xoossa paaccippe ginttinttii Geeshsha maxaafayid xaafintteeza» yegeeza.

13 Xalahay Yesuusa paacita ubba wursseezaypp guye hara giiga wode demmad gatho ezipp shaakintteeza.

*Yesuusa Galila ooso aykkeeza
(Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15)*

¹⁴ Yesuusa Geeshsha Ayyana wolqqar kumii Galila maaqqeeza. E waaray heera yez biitta ubbayil si7intteeza.

¹⁵ E Ayihuditay Woosa keetha gelii taamarsseeza; asii ubbay eza galateeza.

¹⁶ Yeypp fa dicceez katama Naazirete ye7eeza. Tiin oothizay garkk maala gallas Ayihuditay Woosa keetha geleeza. Nabbabodayiskka denddeeza.

¹⁷ Nabe Isayaasa maxaafay ezis ingginttin, xaatha billii, yhay garkke yeegii xaafintteezana denggeeza:

¹⁸ «Goda Ayyanay taal afa yeza,
manqqitayis Wongile odod garkk
Xoossay tana tizheeza.

Acintteezitayis bilithi,
to7itay be7ad garkk
un77intteezita bili7od garkk,

¹⁹ Xoossay keehodayis qoppeezi laytha odod garkk
tana kiiteeza»
yeegheeza.

²⁰ Yeypp guye, maxaafa xaaxii aggaazizayss ing-gii betteeza. Ayihuditay Woosa Keetha yeza assay ubbay dakkii be7eeza.

²¹ E, «Yhayi yi hayer si7iz yha maxaafe qaalay yhayino polinteeza» yeegheeza.

²² Ubbitay e bagga lo77o odinttiza. Ma e doon-app keziz aadho keehatithar kumeez qaalar mal-abaz giittar, «Yhayi Yooseefa na7a baasanee?» yeegheeza.

²³ E, unttiko « ‹Neno akimayyo nena ashshoba, yeegiz aaziso nashsha ta si7aamii yey garkk Qifirnahoomne ne ootheez baz nu si7eezana ma yhaydda ne katamayid oothoba› » yeegeeza.

²⁴ Maakka ta, «Tuma odiza; nabe fa yelintteez biitta bonchchinttooya yeegeeza.

²⁵ «Ta yinttis turo odiza; Nabe Eelaasa layth hayidzii laythinne bagga salo gorddinttin iita naye biitta ubbayil yez wode gaame azinii baa maachitay Isreele yeza.

²⁶ Eelaasa u ubbitayis kiitinttekkaya. Zin Seraptta gade yeza azinii baa petti asitiko kiitintteeza.

²⁷ Nabe Elssa7e wode Isreele gaame borqqonto harger yez asay yeza. Zin Soore atha Ni7imaanepp attin oonkka geezhekkaya» yeegeeza.

²⁸ Ayihuditay Woosa Keethi yez as ubbitay yeya si7eez wode gaame kacceeza.

²⁹ Fa betteez aqayapp denddii ambal afa keexxintteez katamapp gaxa kessii urqqii dakcodayis amba xeera kanggeeza.

³⁰ Zin E u ganccer aadhii qiteeza.

Yesuusa tuna ayyana kesseeza

(Mar. 1:21-28)

³¹ Ezaypp Galila biitta yez qifirnahoomne katama yhanigeeza. Ezayid maala gallas asa taamarsseeza.

³² E qaala tamaarssizay mawuter yez as garkk maaqqeez gishos ubbitay e timirtta malabaz geeza.

³³ Ayihuditay Woosa Keetha tuna ayyana aykkeez athay yeza. Ezii fa qaala dhoqqissii ukkittar

³⁴ «Naazirete Yesuusa nees nuur abi yenee? Nuupp haakkoba; ne ye7eezay nuna dhabisodayissonnee? Neenii oonazako taanii eriza. Neenii Xoossapp ye7eez xillaya» yeegeeza.

³⁵ Yesuusa tuna ayyaanaykko, «Si77e gi yha athaypp kezoba» yeegii kacceeza. Tuna ayyanay atha as ubbitay tiina shocii olii abikka qohekkazar ashshii kezeeza.

³⁶ As ubbitay malabaz gi. Woliko, «Hanos, yhayi aba timirtte? Tuna ayyanita mawuterannee wolqqar kiiiza; untikka keziza» yeegeeza.

³⁷ E waaray heera ubbayil kezeeza.

*Yesuusa gaame hargintteez astta patheeza
(Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34)*

³⁸ Yeyppe guye, Yesuusa Ayihuditay Woosa keethappi kezii Simoona kara geleeza. Simoona machchat indat iita oxe misha harger hargintteeza. Izo pathoday garkk Yesuusa woosseeza.

³⁹ I hiixaykko shiiqii zuggii I hargga kacceeza. Mishay ashshin ellisii dendii untan mokkeeza.

⁴⁰ Awa gelod hanodar duma duma harggayir aykintteez asa eziko ke7eeza. E pettayil pettayilafa fa kusha gaddii patheeza.

⁴¹ Tuna ayyanitay ma, «Neenii, Xooss na7a» yeegii ukkittar gaame asaypp kezeeza. Zin E untan kacceeza. E Kiristtoosa maaqqizana untii eriza gishos pettibazikka odod garkk koyekkaya.

*Yesuusa Yihuda Ayihuditay woosa keetha taa-marsseeza
(Mat. 4:23-25; Mar. 1:35-39)*

⁴² Haga sa7a wonttodar Yesuusa pettii geema aqo yhanigeeza. Asay koyttar E yeza aqa ye7eeza. Untapp E shaakinttii yhanggaam garkk eza woosseeza.

⁴³ Zin E, «Taanii hara katamitayid yhanigii Xoossa kaatetithii Wongile markattodayis beeziiza. Ta kiitintteezay yey gishosii» yeegeeza.

⁴⁴ Yihuda biittal yez Ayihuditay Woosa Keetha ubba wuttii sabbakeeza.

5

Yesuusa dooreez tiina taamarita (Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

¹ Pettii gallas Yesuusa Gensareexe Abba lanqqe eqqeezin gaame asay e kantta ukkii urqqintittar, E taamarssizana Xoossa qaala si7iza.

² Ezayid abbay gaxa yez nam77ii wogolita be7eeza. Molo aykkiz asitay wogolitaypp wodhd-hii fa gita meecciza.

³ Ye wogolitaypp Simoonaare gelii biittapp xiqqal gedi abay ganccel shiishoday garkk oyceeza. Yeezii, ye wogolatayid bettii asa wongile taamarssseeza.

⁴ Fa tamaarssa wurisseezaypp guye Simoonako, «Gede ciimmayiko shiishii molo aykkodayis yi gita oloytta» yeegeeza.

⁵ Simoona mahii, «Asitamaarayyo, qamma muda daaburittar aqi abikka aykkekkaya, zin ne giiko neqaalayir gita nu oloda» yeegeeza.

⁶ U gita oleez wode gitay peedhinttod gatho gaame molo aykkeeza.

⁷ Hara wogolo gancce yez fa zhamitay yi7ii, fana maaddod garkk wuttii xeegeeza. U yi7ii nam77ii wogolita, haathay gancce mitinttod gatho molo kuntheeza.

⁸ Simoon Phixiroosa yeya be7eez wode Yesuusa tiina xuggunii, «Godayoo, taanii nagaranchcho as maaqqeez gishos taapp shaakinttoba» yeegeeza.

⁹ Yeya E geezay ezinnee ezar yezitay aykkeez molay gaametithayir malabaz maaqqeez gishos.

¹⁰ Ma Simoona zhame maaqqeez Zabidoosa na7itay Yayqcoobarannee Waannisara malabaz geeza. Yesuusa Simoonako, «Yashittippe! Yhanpp neenii as aykkiz as maaqqoda» yeegeeza.

¹¹ U wogolita gaxa shiisheezayapp guye ubbita ashshii Yesuusana kaalo aykkeeza.

*Yesuusa boriqontto hargger yezana
geeshsheeza*

(Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

¹² Yesuusa katamitayapp pettayid maaqqii yeezin petti boriqontto harger* aykintteez asii ye katamayid yeza. Ye athay Yesuusa bi7ii e tiinayid xuggunii, «Godayyo, ne shene maaqqiko tana geeshshodayis ne danda7iza» gi woosseeza.

¹³ Yesuusa fa kusha dakkii bochchii, «Ee, ta shene; geezhoba» yeegeeza. Izir athay geezheeza.

¹⁴ Yesuusa, «Yhaya ooskka odippe, zin yhanigii nenatitha qeesa bееzoba. Ne geezheezayis markka maaqqod garkk Muse kiitteez yarshshana yarshshoba» gi azazeeza.

* **5:12 Borqontto hargge:** Borqontto harge asis gallal afa keziz harge. Isreele biitta boriqonttor yez yharggasitay hara asapp dummattii yezizapp attin as hellooyaa. **5:14** Lewii. 14:1-32

¹⁵ Maaqkozin, Yesuusa waaray kasepp aadhii dalggittar yhanigeeza. Gaame asay E odiza baz si7odaysinnee fa hargepp paxodayis yi7iza.

¹⁶ Zin ezii ubba wode fa aaddas geema aqo yhanigii woossiza.

Yesuusa sila atha patheeza

(Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

¹⁷ Pettii gallas Yesuusa tamaarssodar Galilappera Yihuda heera ubbaypp ma Yerusalamaeppekka ye7eez Ferasaawitayira higge asitamaaritay ezayid betteeza. Asa pathiza Goday wolqqaykka ezar yeza.

¹⁸ Ye wode asay pettii sila as halar tookkii ke7eeza. Kara gelisii e tiinayid gaddodayis koy-eeza.

¹⁹ Zin as darotithaypp kara gelsodayis gamintti keethal afa kezii, siittingaa qawuxxii, harggint-teez atha halar asa shagii Yesuusa tiina wotheeza.

²⁰ Yesuusa u ammana bi7ii, «Naat athayyo, ne nagaray atto gintinteeza» yeegheeza.

²¹ Higge asitamaaritaynnee Ferisaawe asay, «Yhayi Xooss cazhizay oonoo? Pettii Xoossapp attin hara nagara atto godayiss danda7izay oonoo?» yeegii qoppeeza.

²² Yesuusa u qofa ereez gishos unttiko, «Yi wozina gancce yej garkk abis qoppee?

²³ «Ne nagaray ucintteeza gizayppenne dendii yedhdhoba gizayipp aayi lo77o?»

²⁴ Zin ta yeya geezay As Na7ay biittal afa nagara uccodayis mawute yezana yi erodgarkke.» Yeypp maaqqii, sila athayko, «Denddii; ne arssa tookkii ne kara yhanigoba» yeegheeza.

25 E ellithii denddii u tiina eqqeeza; E tookintii ye7eez arisa tookkii Xoossa galatittar fa kara yhanigeeza.

26 Ye wode ubbitaykka malabaz geeza. Xoossa galatittar, «Yhayino nu damma malata be7eeza» yeegii yashitteeza.

*Yesuusa Lewa xeegeeza
(Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17)*

27 Yeypp guye, Yesuusa yeypp kezii yhanigittar. Lewe ginttinttz petti qaraxe gachisizay qaraxe gachisiza aqo betteezana bi7ii, «Tana kaalloba» yeegeeza.

28 E ubba baz ashshii denddii eza kaalleeza.

29 Ye Leway fa kara dammo sibire giigiseeza. Gaame qaraxe gachishizitayinnee hara asay katha maadayis betteeza.

30 Farasaawitayira higge asitamaaritay, «Qaraxe gachchisizitayrannee nagara oothizitayir abis mi uzhee?» yeegii Yesuusa tamaaritayir eza zигрееza.

31 Yesuusa unttiko, «Hargntteezttaypp attin pathi asis akime koshshooya.

32 Taanii nagara oothizitta maarotithiko mahodayispp attin geeshshita xeegodayis ye7ekkaya» yeegii maheeza.

*Xooma bagga shiiqeez oyich
(Mat. 9:14-17; Mar. 2:18-22)*

33 U Yesuusako, «Waannisa tamaaritay gaame xoomiza, ma Ferisaawitay tamaaritaykka yey garkk oothiza. Zin neesitay ubba wode miizay uzhizay abiso» yeegeeza.

³⁴ Yesuusa unttiko, «Machcho ekkizay unttar yezin laazanthitay xoomoday garkk oothodayis danda7inee?

³⁵ Zin machcho ekkizay unttapp shaakinttod gallas ye7oda, ye wode unttii xoomoda.»

³⁶ Ma yeegii aaziso odeeza; «Orothi ma7opp peedhii cima afilall afa sikkiza oonkka baaya. Yey garkk oothiko oroth afila per7iza, orothay cimayis giigooya.

³⁷ Mal7antto woyine cima ogoro gancce buul-liz oonkka baaya. Yeya oothiko, mal7antto woy-nay cima ogora dhuusiza; woynay laalinttiza ogo-raykka adooya.

³⁸ Yey gishos, mal7antto woyne orothi ogoro gancce buulinttodayis beeziza.

³⁹ Yikkee, ka7eezay lo77o giz gishos ka7o woyne uzhii maaqqii mal7antto koyizay oonkka baaya» yeegeeza.

6

Yesuusa Maala bagga oycintteeza (Mat. 12:1-8; Mar. 2:23-28)

¹ Pettii maala gallas Yesuusa gade ganccer aad-hiza. Yesuusa tamaaritay bangga tizhzha duuthii fa kusher mirkii miiza.

² Zin Ferisaawitay ganccepp pettay pettay, «Maala gallas oothodayis nu higgayid beezoowa baz abis oothee?» yeegeeza.

³ Yesuusa unttiko mahii, «Dawute nayintteez wode paar yezitayira wolla oothizana yi nab-babekkasa?

⁴ Xooss keetha gelii Ayihuditay qeesitay aad-das beeziisa daabbo meeza; paar yezitaysikka inggeeza» yeegeeza.

⁵ Ma Yesuusa, «As Na7ay maalas Goda» yeegeeza.

*Yesuusa kushe sila atha patheeza
(Mat. 12:9-14; Mar. 3:1-6)*

⁶ Hara maala gallasi Yesuusa Ayihuditay Woosa keethi gelii taamarissiza. Ye aqayid ushachchi kushe sileez pettii asii yeza.

⁷ Higge asitamaaritayinnee Ferisaawe asay eza mootodayis sankke kozhii maala gallas pathiko be7ada gi naagiza.

⁸ Zin Yesuusa u qofa erii kushay sileez athayko, «dendii asay gancce eqqoba» yeegeeza, athaykka denddi eqqeeza.

⁹ Yesuusa, «An ta yinttan pettibaz oyiciza; maala gallas oothodayis beeziizay lo77o bazonee iitabazo? Shemppo ashonnee dhabiso?» yeegeeza.

¹⁰ Ma Yesuusa e lanqqayir yez asa ubba yuuyii bi7ii athayiko, «Ne kusha piddi udoba» yeegeeza, athaykka E geezan garkk udin kushay paxeeza.

¹¹ Zin higge asitamaaritaynnee Ferisaawe asay iita yiladheeza. Yesuusal afa ab udo gi wollatobbeeza.

*Yesuusa taphpho nam7i hawaarita dooreeza
(Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19)*

¹² Ye wode gallasitaypp pettii gallas Yesuusa woossodayis derell afa kezeeza. Qamma muda Xoossa woossittar aqeeza.

¹³ Wonttitha fa taamarita xeegii u ganccepp taphpho nam7ita doorii, untan, «Hawaarita» gi xeegheeza.

¹⁴ Unttikka, Phixiroos gi xeegiz Simoona, e isha Indiraase, Yayqqaoba, Waannisa, Filphoosa, Barttolomoosa,

¹⁵ Maatoosa, Toomaasa, Ilfoosa na7a Yayqqaoba, fa biittayis micinttiz Simoona,

¹⁶ Yayqqaoba na7a Yihudarannee Yesuusa aathii inggeez Asiqoronto Yihuda.

*Yesuusa tamaarssonnee patho
(Mat. 4:23-25)*

¹⁷ Yesuusa hawaaritayir wolla derellapp wodhdhii denba aqo eqqeeza. E tamaaritayipp gaamitay ye aqayid yeza. Yihuda biitta ubbapp Yerusalaameppe, Xiroosappennee Sidoona abba gaxapp gaame asay e taamarssiza baz si7odaysinnee fa hargepp faxodayisi ye7eeza.

¹⁸ Tuna ayyanar metinttiza asitaykka yi7ii paxeeza.

¹⁹ Pathiza Wolqqa ezipp kezii asii ubba pathiza gishos asay eza bochchodayis koyiza.

*Anjjonnee meto
(Mat. 5:1-12)*

²⁰ Fa tamaaritayiko bi7ii yhaygarkke yeegheeza: «Yinttano, manqqitayyo, yi anjjintteezita;

Xooss kaatetithay yinttisii.

²¹ Yi yhatti nayinttizitay anjjintteezita,
yi mizhoda.

Yi yhatti yeekkizitay anjjintteezita
yi miiccodaa.

²² Asay yinttan ta gisho, As Na7ay gishos
ixxiza wode

yinttan piliza wode
yinttan u toochchiza wodennee,
iita sunthi u yinttis inggiza wode
yi anjjintteezita.

²³ «Yeezako, yi gatay salo damma maaqqeez
gishos ye wode ufayisar guppoyta. Abis giiko,
binii u aditay nabitayil afa yhay garkk udeeza.

²⁴ «Zin durttayyo yinttan ayye;
yi yhatti lo77o yessi ekkeezita.

²⁵ Yhatti mizheezitayyo yinttan ayye;
yi nayinttoda.

Yhatti miiccizitayyo abo yinttanoshsho
yi kayadhodannee yeekkoda.

²⁶ Asii ubbay yi lo77otitha aadda odiz wode yint-
tan ayye.
U aditay binii worddo nabitayil afa yhay
garkk ootheeza.

Morkkita siiqo bagga
(Mat. 5:38-48; 7:12)

²⁷ «Zin tana si7iz yinttis ta odiza; yi morkkita
siiqoyta; yinttan ixxizitayis lo77o baz oothoytta.

²⁸ Yinttan baaddizita anjjoytta, yinttan naaqqizi-
tayis woossoytta.

²⁹ Pettii bagga shanggala baqqizitayis yhankko
baggaka beezoba. Ne Koota ekkoda gizayis ne
shaamizhakka gujjii inigoba.

³⁰ Nena woossiza ubbayis inigoba; neeppi ek-
keez oonakka maho gi oyccipp.

³¹ Asay yinttis oothod garkk yi koyiz baz ubba
yinttikka asis oothoytta.

³² «Yi yinttan qadhdhiza asa aadda qadhdhiko, aba galata yinttis yenee? Hara attozin, nagaranchchitayikka fana siiqizita siiqiza.

³³ Yinttis lo77o baz oothizitayis aadda lo77o baz oothiko yinttis aba galata yenee? Nagaranchchitaykka yhay garkk oothiza.

³⁴ Tali7e mahod asis aadda yi tali7iko ab duma galatinttinee? Nagaranchchittaykka guye mahod asii bi7ii tali7iza.»

³⁵ «Zin yi morkkita siiqoytta; untis lo77o baz oothoytta. Guye ekkodayis qoppekkazar tali7oytta. Yeyid yi ekkod gatay damma maaqqoda. Yi Ubbaypp Aadho Xooss na7ita maaqqoda. E fana galatoozitayssinnee iititayiskka keeha.

³⁶ Yi aday maariza maaqqeezay garkke yinttikka maarizita maaqqoytta.

Hara asal afa pirddippate

³⁷ «Asal afa pirddippate; yinttal afa pirddinttamii. Yi borinttaamay garkk oonakka borippate. Atto goytta; Xoossay yinttis atto goda.

³⁸ Inggoytta; yinttis inginttoda. Yi makkeez bazar yinttis maaqqii makinttoda, ubbarakka lo77o makkiz bazar baqqii, suuddii kunthii, laal-inttodar yinttis makinttii inginttoda» yeegeeza.

³⁹ Maakka Yesuusa yeegii untis aaziso odeeza; «To7ay to7a kaalithodayis danda7inee? Kaalithiko nam7itaykka woli ekkii gaga qitossannee?

⁴⁰ Tamaaray asitamaaraypp aadhooya. Zin lo7ithii tamaareez athay fa asitamaaray garkk haniza.

41 Ne ishay aafayid yeza buuxa abis ne bi7inee?
Ne aafayid yeza tuuss aazizana abis bo7oosaa?

42 Ne aafayid yeza tuuss aazizana be7ekkazar
ne ishayiko, ‹Ta ishayyo ne aafayid yez buuxa
kesso› godayis wayizii danda7ee? Neno cub-
bayyo, tiinattii ne aafayid yez tuuss aazizana
kessoba. Yeypp guye, ne ishay aafayid yez buuxa
kessodayis ne geeshsii be7ada.

Mithinnee aafe

43 «Lo77o mithii iita aafe aafooya; yey garkkekka
iita mithii lo77o aafe aafooya.

44 Aafe aafiz mith ubbay fa aafer erinttiza.
Angguthapp Balase aafe maxinttoya ma
gom7orepp woyne aafay maxinttoya.

45 Lo77o as fa wozina gancce kumeez lo77o
bazapp lo77o baz kessiza. Iita asii fa wozinayid
kumeez iita bazapp iita baz kessiza. Asii fa wozina
kumii fucceezaypp fa doonar odiza.

Keethe keexxiz nam7i asita (Mat. 7:24-27)

46 «Ta gizana oothowazar, abis tana, ‹Godayyo,
Godayyo, gee?›

47 Taako yi7izayinnee ta qaala si7ii poliza ub-
bitay oona aazizako ta yinttan beessada.

48 E keeth keexxodayis wodhisii, olla bookkii,
oommo yez zaallayil afa keethi esseez eca atha
aaziza. Di7o di77ii ye keetha urqgeeza, zin mi-
inthii keexxeez gishos eni7odayis danda7ekkaya.

49 Zin ta qaala si7ii oothoozay fa keetha shafel
afa keexxeez atha aaziza. Di7o di77ii ye keetha

urqqeez wode ellis woddeeza. Ye keethay wod-dithikka wolqqama maaqqeeza» yegeeza.

7

Oroome mato halaqay ammano

(Mat. 8:5-13; Wan. 4:43-54)

¹ Yesuusa yeya ubba as tiina tamaarssii wurisseezaypp guye, qifirnahooma katama yhanigeeza.

² Ye aqayid pettii mato halaqay yeza. E gaame qadhdhiza ayllay hargintti yhayiqos helleeza.

³ E Yesuusa bagga si7eez wode fa aylla pathoday garkk eza woosso gi Ayihuditay cimita Yesuusako kiiteeza.

⁴ Kiitintteezitay, Yesuusako yhanigii, «Ne eesi yhaya oothodayis beezi.

⁵ Abis giiko, yha athay nu asa qaadhiza, Ayihuditayis Woosa Keethakka keexxeeza» gi miinthii woosseeza

⁶ Yesuusakka unttar yhanigeeza. Mato halaqay karako ukkodar fa laggita eziko kiittii, «Godayyo, ta keethayid ne gelodayis taas beezeekka gishos daaburippe.

⁷ Taakka tana ne tiina shiiqodayis beezi as gi qoppooya. Zin ne yhan ize eqqii pettii qaala odoba; ta ayllay paxoda.

⁸ Taas taapp afar halaqay yeza, taapp oommor ta kiittiza wotaaddaritay yeza. Petta, «Qitoba» gi-iko qittiza, yhankka, «yhana ye7oba» giiko yi7iza. Ta aylliakkoo, «Yhanno oothoba» giiko oothiza» yegeeza.

⁹ Yesuusa yeya si7eez wode malabaz geeza. Guye maaqqii yhanigii asayiko, «Ta yinttis turo

odiza; hara attozin Isra7ele ganccekka yhay garkk gita ammano ta denggekka» yeegheeza.

¹⁰ Kiitinteezitay kara maaqqadar ayllay pixin denggeeza.

Am7ati na7a

¹¹ Wontitha gallas Yesuusa Nayine katama yhanigeeza. E tamaaritayirannee hara gaame asay ezar yhanigeeza.

¹² E katama gelod hanodar aha tookkeez gaame asay katamapp kezeeza. Yhayqqeez na7ay fa indatis petto, izakka am7o. Katama asaypp gaamitay izir yenza.

¹³ Goday izo bi7ii qadhintii, «Yeekkippe» yeegheeza.

¹⁴ Shiiqii hala bochchin tookkeez asay eqqeeza. Yesuusa, «Naat, yelagayyo denddoba» yeegheeza.

¹⁵ Yhayqqeezay denddii betti nashsha aykkeeza. Yesuusa na7a denthii indatis ingheeza.

¹⁶ As ubbitay yashittii, «Ubbapp aadhiz nabe nu gancce denddeeza; Xoossay fa asita be7eeza» yeegii Xoossa galateeza.

¹⁷ E waaray Yihudaninne ye heerayid yez biitta ubbayil sintteeza.

Yesuusara xammaqiza Waannisara (Mat. 11:2-9)

¹⁸ Xammaqiza Waannisa tamaarttay yeya ubbita Waannisas odeeza. E u ganccepp nam7ita xeegii,

¹⁹ «Ye7od giinttinteezay nenanee? Woy hara naago?» yeegii oycoytta gi Godayiko kiiteeza.

²⁰ Asay Yesuusako yhanigii, xammaqiza Waannisa, «Ye7od giinttinteezay Masay nenanee? Woy

hara nu naago?» goytta gi nuna neeko kiiteeza yegeeza.

21 Ye saatatte Yesuusa gaame asa hargepp patheeza. Tuna ayyanita kesseeza, gaame to7eez as aafitakka bi7isseeza.

22 Waannisa kanttapp kiitintii ye7eezitayko, «Yhanigii yi be7eezanannee si7eezana Waannisas odoytta. Aafe to7itay bi7iza, gundditay bili7inttii yedhdhiza, borqqonttor yezitay geezhiza, tullitay si7iza, yhayqqeezittay yhayiqopp denddiza, manqqitayis Wongilay sabbakinttiza.

23 Taal dhubinttowa oonkka anjjintteezaya.»

24 Waannisa kiitteezitay yhanigeezayapp guye Yesuusa woyayis Waannisa baz yeegii odeeza: «Yi ab be7adayis liizho kezeene? Carkko eni7issiza maqa be7adayisonee?

25 Yeezin, ab be7adayis kezeene? Bonchcho afila ma7eez asa be7adayisinne? Bonchcho afila ma77ezitaynnee sa7a giigeez asay kaati keetha yezza.

26 Yeezin, ab be7adayis kezeene? Nabe be7adayisonee? Ee, ta yeegiza: yi be7adayis kezeezay nabeppe aadhizana.

27 «Ne oge ne tiina giigisiza
ta kiitanchcha neeppi tiina ta kiittoda»
yeeginttii xaafintteezay yhayis ezissii.

28 Ta yinttis odiza; maachchapp yelintteezitay ganccepp Waannisapp aadhizay baaya. Xooss kaatetititha ubbapp xiqqizay, E ubbappi damma maaqqoda» yegeeza.

²⁹ Hara attozin, Yesuusa qaala si7eez qaraxe gachizitayinnee as ubbay Waannisa kushe xammaqqintteezitay Xoossay geesh maaqqiza qonciseeza.

³⁰ Zin farasaawitayinnee higge asitamaaritay Waannisa kushe xammaqinttaam ixxii Xooss qofa leqqeeza.

³¹ Yesuusa maaqqii yhay garkke yeegeeza: «Yikkee, yha wode yeletitha abar aazisode? Unttikka oona aazee?

³² Gabe gancce bettii woli xeegii, *«Nu yinttis impillitte puggin, yi yexxooya. Nu sabbii zelalin, yi yeekkooya»* yeegiz na7ita aaziza.

³³ Xammaqiza Waannisa soollo meekazarannee woyine uzhekazar yi7in, *«Iita ayyanayir yeza yi geeza.»*

³⁴ As Na7ay miitarannee uzhittar yi7in, yha athay *«Zhinbaraannee ushshii dosiza, qaraxe gachchisizitannee nagara oothizittay dabbo»* geeza.

³⁵ Eccetithii turo maaqqizay fa na7atira erintiza» yeegeeza.

Yesuusa shitto tizheeze asito

³⁶ Ferisaawitayapp Pettay Yesuusa katha muzodayis fa kara xeegeeza. E Ferisaaway kara yhanigii leematel afa betteeza.

³⁷ Ye katama gancce pettii nagaranchcho maachchi yezana Yesuusa Ferisaaway kara sibirel afa yezana si7eez wode lo7ithii al7o albasxirosa bilggaaxe shitto ekkii ye7eeza.

38 Yesuusas guye baggar, e tokay kale eqqii yeekkittar e toka fa aafuthar laakitheez. Fa binanayir e toka uccittarannee yeerittar shitto tizheeza.

39 Sibirana maakez Ferisaaway yeya bi7ii fa wozinar, «Yhayi nabe maaqquezako yha asita eza bochchizanna oonazako ma iza waafa nagaranch-cho maaqquezako E erodazin» yeegeeza.

40 Yesuusa, «Simoona, ta neesi odiza baz yeza» yeegeeza.

E, «Asitamaarayyo, taas odoba» yeegeeza.

41 Yesuusa eziko, «Nam77ii asay peetii athaypp miishe tali7eeza. Pettay ichchin xeet dinnare yhankkay ma ishatam dinnare tali7eeza.

42 Nam7itaykka tali7e ciggodayis gaminttin, nam7tayiskka tali7eezana maareeza. Yikkee, yha nam7itaypp ye atha lo7ithii dosoday nees aaya aazee» yeegeeza.

43 Simoona, «Gaame aco maarintteez athay gaame qadhdhoda aaziza» yeegeeza. Yesuusa, «Ne tuma pirddeeza» yeegeeza.

44 Yeyppe guye, Yesuusa asttiko maaqqii bi7ii, Simoonako, «Yhanno astto ne bi7inee? Taanii ne kara gelin hara attin ne taas toke haath inggekkaya, Zin iza ta toka fa aafuthar laakithii fa binanayir ucceeza.

45 Ne tana yeerii ekkekka, Zin iza ta ne kara geleezaypp aykkii ta toke yeero ashhekka.

46 Neenii ta ommayil zayite tizhekkaya, Zin iza ta toka shitto tizheeza.

47 Iza tana gaame qadhdheez gishos I gaame nagaray atto ginttinteeza. E xiqla nagaray atto giinttinteezay xiqlal qadhdheez.

48 Yesuusa asitiko, «Ne nagaray atto ginttint-teeza» yeegeeza.

49 Ezar wolla betti miizitay, «Nagara atto yeegizay, E yhayi oonoo?» yeegii fa wozinar qoppeeza.

50 Yesuusa asitiko, «Ne ammanay nena ashsheeza; saro qitoba» yeegeeza.

8

Yesuusa mokkeez maachitta

1 Yeyppe guye, Yesuusa Xoossa kaatetithii Wonggile sabbakittar katamarannee heerar aadheeza. Ye wode taphpho nam7itay ezar yeza.

2 Ma tuna ayyaanappennee duma duma hargepp paxeez petti petti maachchitay ezar yeza. Unttikka, laappun tuna ayyanitay kezeez Magdeela Mayramo,

3 Herodoosa shuumay Kuuza machchat Yohaanna, Soosinaranne ma hara gaamitay untan miisher maaddizitay yeza.

Zerth zeriz athay aaziso

(Mat. 13:1-9; Mar. 4:1-9)

4 Gaame asay duma duma katamappi eziko shi-iqin aazisor untis odeeza.

5 «Pettii biitta oothii aqizay zerithi zerodayis kezeeza. E zerodar petti petti zerithay ogel wod-hdhii yedhdhintteeza, salo kafitay meeza.

6 Yhankkitay sisinqqa oommor yeza biittal afa wodhdheeza. Haga dolezanii garkk biittay laako baazay gishos miicceeza.

⁷ Hara zerithay ma anggunthi gancce wodhdheeza. Agunthar wolla dicceez gishos angguthay cuullii aqayid ashsheeza.

⁸ Yhankkitay lo77o biittal afa wodhdheeza. Doleez wode xeet kushe aafeeza.» Yeya odii haasii, fa qaala dhoqqi udii, «Si7iz haye yeezii ubbitay si7o» yegeeza.

Zerith aazisayis birshith

⁹ E tamaarttay, «Yha aazisays birshshithay abba?» yeegii oycceeza

¹⁰ E, «Xoossa kaattetith xuura baz erod garkk yinttis ingintteeza. Zin hara asay bi7ittar denggaam garkk, si7ittar akaakam garkk aazisor odiza.

¹¹ «Yikkee, yha aazisays birshshithay yhay: zerithi yeegintteezay Xooss qaala.

¹² Oge gaxa wodhdheez zerithay qaala si7izita. Maaqqozin, unttii ammanii attam garkk Xalahay qaala u wozinaypp maxii haasiza.

¹³ Sisilqqa yez biitta afa wodhdheez zerithay qaala si7ii ufayisar ekkizita. U yhlettes ammanizapp attin xapho baa gishos paace helliza wode ellis kaddiza.

¹⁴ Aniguthi gancce zerintteezitay qaala si7izita. Untikka alame qofar, duretitharannee sa7a yessi hanin cuulinttiibeezizay garkk aafekkaya.

¹⁵ Lo77o biittal wodhdheez zerithay lo77onnee luule wozinar qaala si7ii naagizitannee danda7ar miinggaa aafe aafizita.

Xomppe Aaziso (Mar. 4:21-25)

16 «Xomppe xomppii, ota gancce woy arssapp oommor gaddizay baaya. Geliza asii be7ad garkk dhoqqe aqo gaddiza.

17 «Yey gishos, qosintteezay pidhdhe kezekkazar, kamintteez baz, benttekkazar attaamii.

18 «Yikkee, yi qaala wayizii si7izako naaginttoytta. Yeza ubbayis guzhinttii inginttoda, baazayis hara attozin ezis yeza xiqqataakka ezapp ekinttoda» yegeeza.

*Yesuusa indatirannee ishitayira
(Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35)*

19 Yesuusa indatirannee ishitayira eziko ye7eeza. Zin asitay gaametithaypp dendeezayid eza denggodayis danda7ekkaya.

20 Pettii asii Yesuusako, «Ne indatira ne ishitayira nena koyii bale naagiza» yegeeza.

21 Yesuusa mahii, «Xooss qaala si7ii oosol peeshshizitay ubbay taas indonnee taas ishe» yegeeza.

*Yesuusa abba zulo seereeza
(Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41)*

22 Pettii gallas Yesuusarannee e tamaaritayira wolla wogolo gancce gelii, «Abba piingga» yegeeza. Unttikka yhammadayis denddeeza.

23 Abbal afar untii piingga dayis yhammadar Yesuusa gentteeza. Qoppekkazin wolqqama carkko abbal afa denddeeza. Haathay wogolo gancce gelin wogolay mitintto aykkin ubbay yashitteeza.

24 E tamaaritay eziko shiiqii, «Nu Godayyo, nu dhabooho yeegii» Yesuusa dentheeza.

Yesuusa denddii carkkanneegota seereeza. Elisii carkkayinnee gotay hayizii cicirkki geeza. Sarotithaykka maaqqeeka.

25 Yesuusa fa tamaaritayiko, «Yi ammanay aba yenee» yeegeeza. Unttikka, yashittitarannee malabaz giittar pettayiko, «Carkkonnee haathii kiinttizay, È yhai oonoo» yeegeeza.

*Tuna ayyanapp paxeez atha
(Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20)*

26 Abba piingga Galila baggar yez Gerggesoone biitta helleeza.

27 Yesuusa wogolopp kezii sa7a wodhdhodar tuna ayyanar aykintteez athay katamtiipp kezii eza helleeza. Gaame layth afila ma77ekkazar kallo duufo gancce yezaypp attin kara gelooya.

28 Yesuusana be7eez wode e tiinayid xuggunii, fa qaala dhoqqi udii, «Ubbapp Aadho Xooss na7a Yesuusa neer taas aba pettelithi yenee? Hayyana tana yhatti bixxisppe» yeegeeza.

29 Yey E geezay, tuna ayyanay athaypp kezod garkk Yesuusa kacceez gishosi. Gaame wode tuna ayyanay eza mooddeez gishos santhalaaterannee toke acciz biraatar accintti naaginttiza. Zin achcha duuthii tuna ayyanar laagintti liizho geliza.

30 Yesuusa, «Ne sunthay oonoo?» yeegii oyceeza.

E, gaame tuna ayyanitay eza aykkeez gishos fana, «Leegona» geeza.

31 Tuna ayyanitay fana ciimmo* kiittaamgarkk

* **8:31** Ciimmo guusay tuna ayyana wursith pirddess naaginttiza aqo

woosseeza.

³² Ye aqayid derell afa miiz gudaylle wude heenggintiza. Yha guddayllitayll nu gelo gi woosseeza, ezikka «Geloytta» geeza.

³³ Tuna ayyanitay athaypp kezii guddayllitayll geleesa. Wuday derellapp sulle gurgguxii abba gancce geleesa.

³⁴ Heenggizitay haneezana bi7ii woxxii yhanigii, katamannee heera ubbayil odeeza.

³⁵ Asay haneezibaza be7adayis kezii Yesuusako ye7eeza. Tuna ayyanay kezeez athay afila ma77ii, e wozinay maaqqin, Yesuusa toke kale betteezana denggii yashitteeza.

³⁶ Eza be7eez asay tuna ayyanar aykintteez athay wayizii paxeezako odeeza.

³⁷ Gerggesoone lanqqayid yeezii asay gaame yashsha yashittii Yesuusa fa gadaypp yhanigodgarkk woosseeza. E wogolo gancce gelii guye maaqqeeza.

³⁸ Tuna ayyanay kezeez athay Yesuusar yezodayis woosseeza.

³⁹ Zin Yesuusa eziko, «Ne kara maaqqoba, Xoossay ab garkk dammabaz nees ootheezako odoba» yeegii moyizeeza. Athaykka Yesuusa ab garkk dammabaz ezis ootheezako katama ubbayid markkattittar qiteeza.

Yhayqeez na7atonnee Yesuusa afila bochcheez astto

(Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43)

⁴⁰ Asay naagii gam7eez gishos Yesuusa maaqqiz wode mokki ekkeeza.

41 Ayihuditay Woosa Keethi halaqa maaqqeez Iyaroosa giz athay fa kara ye7odgarkk Yesuusa tokayil af a wodhdhii woosseeza.

42 Ees taphpho nam7i laythi maaqqeez pettii maachchch na7a yezanna harigintti yhayiqos hellii yeza. Yesuusa yhanigodar asay eza un77itheezza.

43 Taphpho nam77ii laythi suuthii goggittar gam7eez asita yeza. Iza paas yeezii shala ubba akimitayis inggii wurseeza. Zin paxodayis danda7ekkaya.

44 Iza Yesuusas guye baggar shiiqii, e afila manchchato bochcheeza, izira goggiz suuthay eqqii atteeza.

45 Yesuusa, «Tana bochcheezay oonoo?» yeegeeza. Ubbay «Nu bochchekkaya» yeegin, Phixiroosa, «Asitamaarayyo, gaame asay kaalldarannee urqqithodar bi7ittar wayizii, [Tana bochcheezay oonoo? geel]» yeegeeza.

46 Zin Yesuusa, «Pettii asii tana bochcheeza; abis giiko, wolqqa taapp kezeezay taas erintteeza» yeegeeza.

47 Ye asita, ibazi qosinttekkazana erii kukkuritar yi7ii Yesuusa tokayil af a wodhdheeza. Abis bochcheezakkonnee wayizii ellisii paxeezako as ubbitay tiina markkatteeza.

48 E, «Ta na7ate, ne ammanay nena patheeza; saro qitoba» yeegeeza.

49 Yesuusa nashsha wurssekkazin, Ayihuditay Woosa Keethi halaqay, Iyaroosa karapp pettii asii yi7ii, «Iyaroosa, ne na7ata yhayqqeeza; yikkee asitaamara cere daaburssippe» yeegeeza.

⁵⁰ Zin Yesuusa yeya si7ii Iyaroosako, «Yashit-tippe! Ammanobapp attin, ne na7ata paxoda» yeegeeza.

⁵¹ Yesuusa Iyaroosa kara helleezan garkk Phixiroosa, Waannisa, Yayqqaoba, na7atii adayppennee indattippe attin hara as gelod garkk koyekkaya.

⁵² Ye aqayid yez asay ubbitay na7atis woo woo gi yeekkodar, Yesuusa, «Yeekkippate! Na7ata gentteezapp attin yhayqqekkaya» yeegeeza.

⁵³ Asay na7ata yhayqqeezana eriza gishos e oda leqqii miiceeza.

⁵⁴ Zin Yesuusa na7atii kusha aykkii, «Bushitte denddoba» yeegeeza.

⁵⁵ Na7atis shemppay maaqqin ellis puthuk gi denddii eqqeeza. Yesuusa unttiko, «Iziss miizibaz inggoytta» yeegeeza.

⁵⁶ Na7atii adayirannee indatir malabaz geeza. Zin Yesuusa yhaya, «Ooskka odippate» yeegeeza.

9

Yesuusa taphpho nam7ii hawaarita kiiteeza (Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

¹ Yesuusa taphpho nam7ii hawaarita faako xeegii, tuna ayyanita kessod garkkennee harge ubba pathod garkk wolqqannee mawute inggeeza.

² Xooss kaatetithii baz markkattod garkk harginteezita pathod garkk kiiteeza.

³ E unttiko, «Gufe maaqqin qurbo maaqqin katha maaqqin miishe maaqqin laammii ma77iza afila maaqqin oges gi abikka aykkippate.

4 Ye katamapp yi kezod gatho imathettithar yi geleez aqo gam7oytta.

5 Oonkka yinttan mokaam ixxiko ye katamapp kezittar untts erisiza markka maaqqod garkk yi toke yez buli7a pittii kezoytta.»

6 Unttikka kiiintteezay garkk kezii Wonggile odittar duma duma heera hargintteezita pathittar aadheeza.

Heroodisa Yesuusa waara si7ii dagamo

(Mat. 14:1-12; Mar. 6:14-29)

7 Galila biitta aqisiza Herodoosa Yesuusa ootheez baz ubba si7ii dagameeza. Abis giiko, pettii pettii asay Waannisa yhayiqopp denddekka attenna yeegiza.

8 Baggitay, «Eelaasa bentteeza» giza; yhankkitay ma, «Binii nabitaypp pettay yhayiqoppi denddeeza» yeegii odinttiza.

9 Zin Herodoosa, «Waannisa qoodhe ta gachisii wodheeza. Yeegin, yhay garkk yeeginttii e bagga odinttizay, E oonoo?» yeegii Yesuusana fa aafur be7adayis koyiza.

Yesuusa ichchin mukule asita muzeeza

(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Wan. 6:1-14)

10 Taphpho nam77ii hawaaritay guye maaqqii yi7ii, untii ootheez baz ubba Yesuusas odeeza. E unttan ekkii Beetesayida katamapp lanqqe yez aqo kanggeeza.

11 Zin gaame asay Yesuusa maaqqizana erii eza kaaleezaa. E unttan mokki ekkii Xooss kaatetith baz taamarseeza; paxodayis koyizitaykka patheeza.

¹² Sa7a omathodar taphpho nam77ii hawaari-tay eziko shiiqii, «Nu yezay liizho maaqqeez gishos asay duma duma herarannee katamita yhanigii, kathannee aqiza kara koyod garkk asa moyzoba» yeegeeza.

¹³ Zin Yesuusa, «Unttis miizibaz yi inggoytta» yeegeeza.

Unttii, «Nuus yezay ichchin soollonnee nam77ii molo maaqqeez gishos yha asayis gidiza katha nuunii yhanigii wongaam ixxiko gidaamii» yeegeeza.

¹⁴ Ye aqayid ichchin mukule maaqqiz dhiirathi-tay yeza.

Yesuusa fa tamaaritayiko, «Ishatam ishatam shaakkii shaakkii asa bettitheytta» yeegeeza.

¹⁵ E tamaaritay, E kiitteezay garkk asita bettitheeza.

¹⁶ E ichchin soollarannee nam7i molita ekki, salo bi7ii, Xoossa galatii, menthii asa ubba helthod garkk fa tamaaritayis inggeeza.

¹⁷ Ubbay mi mizheeza. Unttapp atteez gufay taphpho nam77ii leemate kunth maaqqeeza.

*Phixiroosa, Yesuusa oonazako markkatteeza
(Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29)*

¹⁸ Yesuusa fa aadda woossodar, e tamaaritay eziko ye7eeza. Pettii gallas E, «Asay tana oona gee?» gi oyceeza.

¹⁹ Unttii mahii «Pettay pettay, xamaaqiza Waannisa, baggitay Eelaasa, yhankkitay ma, binii nabitaypp pettay yhayiqopp denddeeza» yeegiza» gi maheeza.

20 E mahii, «Yeezin yi tana oona gee» yeegeeza. Phixiroosa, «Neenii Xoossapp tizhintteez Kiristtoosa» yeegii maheeza.

21 Yesuusa yhaya ooskka odippate gi miinthii odeeza.

*Yesuusa kaalo beeza metonnee E yhayiqaa
odeeza*

(Mat. 16:20-28; Mar. 8:34-38)

22 Maakka Yesuusa, «As Na7ay gaame meto ekkoda. Gade cimitayir, qeese halaqitayir, higge asitamaaritayir ixinttoda. Unttii eza wodhoda, zin E hayidzanthro gallas yhayiqopp dendoda» yeegeeza.

23 Yesuusa as ubbayiko, «Tana kaallodayis koyizay oonkka yeziko fana kado, fa maziqala gallas gallas*tookkii tana kaallo.

24 Fa shemppato ashshodayis koyiz ubbay izo dhabisiza, fa shemppato ta gishos gi dhabisiza oonkka izo ashshiza.

25 Asii alamel yeza baz ubba mooddii, fa shemppato dhabisiza baz woy qohiza baz maaqqiko eza ab maaddee?

26 Oonkka taalannee ta qaalayil yeellatiko As Na7ay fa bonchchor, fa aday bonchchayirannee Geesh kiitanchchitay bonchchor yi7iza wode e tiina yeellatoda.

27 Ta yintis turo odiza; yhaydda eqqeezitay gancceppe Xoossa kaattetitha be7ekkazar yhayqqaam pettii pettii asay yeza» yeegeeza.

9:20 Wan. 16:20-28; Mar. 8:30—9:1 * **9:23** Mazqale tookkii guusay: fa meto tookkii guusii. **9:23** Mat. 10:38; Luq. 14:27

9:24 Mat. 10:39; Luq. 17:33; Wan. 12:25

Yesuusa ciray laamintteeza

(Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8)

²⁸ Yesuusa ye oda odin, hosppun gallasapp guye Phixiroosa, Yayqquoobarannee Waannisa paar ekkii woossodayis derell afa kezeeza.

²⁹ E woosal afa yeezin e ciray laamintteeza; afilaykka awa garkk focii booxii foceeza.

³⁰ Nam77ii asay, unttikka Muserannee Eelaasara unttar nashshiza

³¹ Bonchchor benttii Yerusalaame polinttodayis yeza baz, yeyikka, E yha alamatapp shaakinttod baz ezar odinttiza.

³² Phixiroosarannee ezar yezita gentta olin, u genttapp barkkii e bonchchannee ezar eqqeez nam77ii asita be7eeza.

³³ Asay Yesuusapp shaakinttii qitod hanodar, Phixiroosa Yesuusako, «Godayyo, yhaydda yessi nuus lo77o! Petto nees, petto Muses, petto Eelaasas hayidzii gaabba gaabbisoda» yeegeeza. Zin E fa giz baz erooya.

³⁴ E yeegii nashshodar shaara yi7ii unttan kam-meeza. E tamaaritay ye shaaray gancce gelittar yashitteeza.

³⁵ Shaaray gancceppe, «Ta dooreez na7ay yhaya eza si7oytta» yeegiz qaala sintteeza.

³⁶ Ye qaalay sintteezayapp guye Yesuusa fa aad-das yezar bentteeza. Ye gallas unttii be7eez baz ooskka odekkazar, fa wozina aykkii si77 gi at-teeza.

Yesuusa tuna ayyana pettii na7ayapp kesseeza

(Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-27)

37 Wonttitha unttii derellapp wodhdhadar gaame asay yi7ii eza helleeza.

38 Ye wode woyitaypp pettii asii ukkittar, «Asita-maarayyo, ta na7ay petto eza pathoday garkk ta nena woosiza.

39 Tuna ayyana qoppekka aykkii uukkisiza; afapp olii gappunttisii qakitisiza, galla maduthisiz un77ithi dakkiza.

40 Ne tamaarttay kessod garkk woosseeza, zin u danda7ekkaya» yeegii woosseeza.

41 Yesuusa, «Ammano baa zhuca yeletithuntho, ayide hellodayis ta yinttar yezodee, ayide hellodayis yinttan danda7odee? Ne na7a yhana ekkii ye7oba» yeegeeza.

42 Na7a ekkii ye7odar tuna ayyanay shoccii olii kukkursseeza. Zin Yesuusa tuna ayyana kaccii na7aypp kessii patheeza. Na7anakka na7ay adayis inggeeza.

43 Asay ubbay Xoossayis yez dammo wolqqa bi7ii malabaz geeza. Unttii E ootheez bazar malabaz giittar, Yesuusa tamaaritayiko,

44 «Yhaya ta yinttis odizana lo7ithii si7oytta; As Na7ay morkkitay kushe aadhii inginttoda» yeegeeza.

45 Zin E geezbazay unttapp qosintteez gishos dhemelkk geeza. Yey gishos, mahii oyccodayis yashitteeza.

Ubbaypp aadho maaqqaday oonoo?

(Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-37)

46 Yesuusa tamaarttay, «Nu gancce ubbapp aadho maaqqaday oonoo?» gi palama aykkeeza.

⁴⁷ Yesuusa u wozina qofa erii duude na7a fa kale essii,

⁴⁸ «Yha duude na7a ta sunthar mokkiza oonkka tana mokkiza, tana mokkizay tana azazeezana mokkiza, yi ubbaypp xiqqizay, e aadho maaqqada» yeegeeza.

⁴⁹ Waanisa mahii «godayyo pettii athay ne sunthar xalahe kessodar nu be7eeza. Zin e nu bagga maaqqekka gishos nu eza kayeeza.»

⁵⁰ Yesuusa mahii «yinttan ixxowa ubbay yinttar yeza kayippate» yeegeeza.

Samaare asay Yesuusana ixxeeza

⁵¹ Yesuusa salo yhanigiza woday ukkeez gishos Yerusalaame yhammadayis murttii denddeeza.

⁵² Samaare biitta yeezii pettii heera yhanigii, ubba baz ezis giigisoday garkk asa ye aqa kiiteeza.

⁵³ Zin E yhanigizay Yerusalaame maaqqizana u eriza gishos mokki ekkekaya.

⁵⁴ Yesuusa tamaarttay Yayqqaobara Waannisara yeya bi7ii, «Godayyo, salopp tama wodhdhii untan muye god garkk ne koyinee?» yeegeeza.

⁵⁵ Zin Yesuusa guye maaqqii untan kaccii, Yinttal aba ayyana yezako yi erooya. [«Yinttal afa aba ayyana yenee. Yha qofay pettii pettii maxaafitayid baaya As Na7ay as ashshodayis ye7eezayapp attin dhabisodayis baaya】[†] yeegeeza.

⁵⁶ Ezaypp denddii hara heera yhanigeeza.

Yesuusa kaalo cigisiza gate (Mat. 8:19-22)

^{9:48} Mat. 10:40; Luq. 10:16; Wan. 13:20

^{9:54} 2 Kaat. 1:9-16

[†] ^{9:55}

57 Yesuusara e tamaaritayira oger yhammadar, pettii asii, «Godayyo ne yhanigiza aqo ubba ta kaalloda» yegeeza.

58 Yesuusa mahii, «Shannitayis olla, salo kafitayis keethi yeza, zin As Na7ay fa omma shemppisiza aqo baaya» yegeeza.

59 Yhankkayikokka, «Neenii tana kaalloba» yegeeza. Zin athay, «Godayyo, tiinatii yhanigii ta ta ada moogii ye7oda» yegeeza.

60 Zin Yesuusa, «Yhayqqeezitay yhayqqeezita moogod garkk unttis ashshii ashshoba; neenii yhanigii Xoossa kaatetitha sabbakoba» yegeeza.

61 Ma hara asii, «Godayyo, ta nena kaalloda, zin tiinatii ta kara asa sarothi ye7oda» yegeeza.

62 Yesuusa mahii, «Koxe aykkii guye bi7iz oonkka Xoossa kaatetithayis beezooya» yegeeza.

10

Yesuusa laappun tamannee nam7i taamarita kiiteeza

1 Yeypp guye, Goday hara laappun tamannee nam7i* asita dooreeza. E yhammadayis qoppeez katamannee heera ubba tiinatii yhammad garkk nam7e nam7e udii kiiteeza.

2 Yesuusa untko, «Yikkee shiiqod torchche kathay gaame zin torchche ooso asay xiqlqa. Yeeyeez gishos, torchche katha goday ooso asita kiittod garkk woosoytta.

3 Yikkee, yhanigoytta, durttay garkk fugitay gancce yinttan ta dakkoda.

* **9:61** 1 Kaat. 19:20 **10:1** *Laappun tamannee nam7i*: Pettii pettii maxaafitay laappun tam giza. **10:2** Mat. 9:37-38 **10:3** Mat. 10:16

4 Yi yhanigttar oges yhayitita aykkippate, mishe maaqqin katha maaqqin caamma aykkippate. Ogell af afa oonakka sarothar wode aathippatte.

5 Yi geliza keetha ubba tiinattii, «Saro yha keethayis maaqqa» yeegoytta.

6 Saro qadhdhiza as ye aqayid yeziko, yi saray ezayid aqoda; ixxiko yi saray yinttis maaqqoda.

7 Ooso asis damooze beeziza gishos yi geleez keetha yinttis shiishee baz ubba miittarannee uzhittar ezayid gam7oytta. Pettay karapp pettay kara yuuypatte.

8 Aba katamakka yi gelodar asay yinttan mokki, yinttis shiishee baz ubba moytta.

9 Ye katama gancce yez harginteezita pathitar, «Xooss kaatetithay yinttiko ukkeeza» yeegii odoyitta.

10 Zin pettii katama gelodar asay yinttan mokkaam ixxiko zoozel kezii yhaygarkke goytta:

11 «Nu tokayil af afa yez yi katama buli7a pittoda, zin Xooss kaatetithay yinttiko ukkeezana eroytta»

12 Pirdda gallasar yha katamatipp Soodome katamas pirdday kawushsha maaqqadana ta yinttis odiza» yeegeeza.

*Ammanoowa gishos borintteez katamita
(Mat. 11:20-24)*

13 Ma maaqqikka, Yesuusa, «Neno Koraazinee, neno Beetesayda, ayye, yinttal oothintteez malatiy Xiroosannee Sidoona oosintteezako ezayid

yez asay kayo afila ma77ii, budol afa bettii binii maaroteth gelii attodazin.

14 Yey gishos, yinttipp aathii Xiroosasinnee Sidoonas Xooss pirdday kawuzhoda.

15 Yhannee qifirnahoom, salo hellodayis ne dhoqqi geenee? Ne sulle Si7oole wodhdhoda» yeegeeza.

16 Maakka Yesuusa fa tamaaritayiko, «Yinttan si7izay tana si7iza, yinttan ekkozay tana ekkooya, tana ekkozay tana azazeezana ekkooya» yeegeeza.

Laappun tamannee nam7itay maaqpeeza

17 Laappun tamannee nam77ii tamaaritay kiitintteez aqaypp lo7ithii ufayttitar maaqpeeza. Yesuusako shiiqii, «Godayyo, ne sunthar tuna ayyaanitayikka nuus kiitintteeza» yeegeeza.

18 Yesuusa unttiko, «Xalahe salopp dad garkk wodhdhodar ta be7eeza.

19 Yeezako, shooshinnee yhanigarcco yedhdhod garkkennee morkke wolqqar eqinttod garkk yinttis mawute inggeeza. Yinttan qohod baz akkokka baaya. **20** Maaqqozin, yi sunthay salo mazgabayid xaafintteez gishos ufayttoyttapp at-tin tuna ayyanitay yinttis kiitintteez gishos ufaytippatte» yeegeeza.

Yesuusa fa ufayssa beezeesa

(Mat. 11:25-27; 13:16-17)

10:13 Isa. 23:1-18; Iziqe. 26:1-21; Iyu. 3:4-8; Amo. 1:9-10; Zak. 9:2-4

10:15 Isa. 14:13-15 **10:16** Mat. 10:40; Mar. 9:37; Luq.

9:48; Wan. 13:20 **10:19** Maz. 19:13

21 Ye wode Yesuusa geesha Ayyanar ufayttii, «Salo sa7a Godayyo, yha eccitayppennee eranch-chitayppe qosii duude na7itayis beezeez gishos ta nena galatiza. Ee ta Adayyo, yeya ne oothodayis lo77o shene maaqqeeza.

22 «Ubba baz ta adaypp taas inggintteeza. Na7ay oonazako adaypp attin hara woy na7ay qonccisodayis koyizaypp hara oonkka ada erizay baaya» yeegeeza.

23 Ma maaqqikka, Yesuusa duma fa tamaari-tayiko, «Yi be7eezana bi7izitay anjjintteezita.

24 Tuma gaame nabitayinnee kaatitay yi bi7izannee si7izana be7adayisinne si7odayis amotteeza, zin u be7ekkaya, si7ibe7ekkaya» yeegeeza.

Keeha Samarawe atha

25 Yeezako, pettii gallas Muse higge eriza pettii athay denddi Yesuusa yeegii paace oych oyceeza. «Asitamaarayyo, medhinas de7o laattodayis taanii ab udo?» yeegeeza.

26 Yesuusa, «Muse maxaafayid xaafintteezay waagee? Ne wayizii nabbabi akaakee?» yeegeeza.

27 Athay mahii, «Ne Goda ne Xoossa, ne kunthi wozinappe, ne kunith shemppopp, ne kunth wolqqapennee ne kunthi qofapp qadhd-hoba. Maakka ne lagga ne ubbay garkk qadhd-hoba» yeegiza» yeegeeza.

28 Yesuusa eziko, «Neenii yinno likkee maheeza, neekka yhay garkk oothoba. Ne medhinas de7or yezoda» yeegeeza.

29 Zin athay fana geeshsh oothodayis kozhii,
«Hanos E ta laggay oonoo?» yeegeeza.

30 E oyachayis Yesuusa yeegii malsse inggeeza,
«Pettii asii yezay Yerusalaame katamapp sulle
Iyarkko katama yhammadar ogel afa paanitay
kezii shoceeza. E afila qaarii ekkii yhayiqoppen-
nee pathapp gancce ooilii qitteeza.

31 Guyepp, Ayihude qeese pettay ye ogayar fa
yhamo yhanigttar atha bi7ii deshshi gi aadheeza.

32 Maakka pettii Leway ye aqa hellittar atha
bi7ii hara oger aadhii qiteeza.

33 Zin, pettii Samaare biitta as yezay ye ogayar
yi7ittar atha bi7ii ezis qadhintteeza

34 Eziko shiiqii, e madothayil afa zayitennee
woyine qoli acceeza. Fa harel afa betithi imathi
aqiz keetha kanggeeza. Ye aqayid ezis koshshiza
baz ubba ootheeza.

35 Wontitha nam77ii diinaare mahii imathi
kara adayis inggii, «Hayyana yha atha lo7ithii
bo7oba. Taanii nees inggeezaypp afar ne kessiza
baz ubbita ta nees ciggoda» yeegeeza.

36 «Yikkee, yha hayidzii asitaypp paannitay
shoceez athayis laggee maaqqeezay nees oona
aazee?»

37 Athay mahii, «Ezis qadhintteezaya» yeegeeza.
Yesuusa, «Neekka yhanigii yhay garkk oothoba»
yeegeeza.

Yesuusa Marttannee Mayramii kara

38 Yesuusa fa tamaaritayir oge yhanigttar pettii
heera helleeza. Ezayid Martta ginttinttiz pettii
asita eza fa kara mokkeeza.

³⁹ Iziskka Mayramo giz mishshitta yeza, Mayrama qaala si7ittar Goday toke kale betteeza.

⁴⁰ Zin Martta gaame oosor un77inttii Yesusako shiiqii, «Godayyo, ta mishitta ooso ta aad-das ashshii betti attin ta daaburodar ne bi7ittar si7ii ginee? Iza tana maaddod garkk odoosa» yeegeeza.

⁴¹ Zin Goday yhay garkk gi maheeza, «Martta, Martta, ne gaamebazar tuurittar metinttiza.

⁴² Maaqqozin, koyinttizay pettibaz aadda. Mayrama lo77o baz dooreeza, yeykka izippe ekinttaamii» yeegeeza.

11

*Yesuusa woosa bagga taamarssseeza
(Mat. 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Pettii gallas Yesuusa pettii aqo woossiza. Woosa wursseezaypp e tamaaritaypp pettay, «Godayyo, Waannisa fa taamarita woosa taamaaris-seeza igarkk neekka nuna woosa tamaarssoba» yeegeeza.

² Yesuusa, «Yhay garkke yeegii woossoytta:
«Salo yez nu adayyo
ne geesh sunthay anjjintto;
ne kaatetithay ye7o.

³ Nu gallasa katha yhayino yhayino nuus inggoba.

⁴ Nuna qoheezita nuunii atto gizay garkk,
nu nagara atto goba;
paace gancce nuna gelisippe» yeegoytta»
yeegeeza.

⁵ Maaqqikka, Yesuusa fa tamaaritayiko yeegeeza: «Aazisos yinttipp pettayis laggee yeza. E

giddii bilahe fa laggay kara yhanigii, «Ta laggayyo, hayidzii soollo taas tali7ooye.

⁶ Taas laggee maaqqeez pettii asii ogepp yi7in, eziis aathod baz tana dhabeeza» yeegiko,

⁷ «E laggay keetha gancce yezii, «Hayyana tana waaythippe, pengay kobintteeza. Ta na7itaykka taar arssal afa woyi7eeza. Yey gishos, denddii ne koyeez baza inggodayis danda7ooya» yeeginene?

⁸ Ta yinttis odiza; laggetithay gishos denddii immadayis koyekka maaqqikokka woosar wayitheeze gishos denddii koyiz baz ubba inggiza.

⁹ «Yey gishos, taanii yinttis odiza; woossoytta yinttis inginttoda; kozhoyttta yi denggoda; bale yi7ii xeegoytta yinttis dooyinttoda.

¹⁰ Woossiza ubbay ekkiza; koyizay denggiza; bale yi7ii xeegizayis dooyinttoda.

¹¹ «Yinttanno, aditayyo yi ganccepp na7a boora woosiko shuchchi ingizay oonoo? Molo woosiko shooshii ingizay oonoo?

¹² Woy phuupphule woosiko yhanigarcco inginee?

¹³ Yi iitita maaqqittar yi na7itayis lo77o baz imo eriko, salo yez yi aday woossizitayis Geeshsha Ayyana wayizii aathii inggaamo?» yeegeeza.

Yesuusarannee Bi7elzebulara

¹⁴ Pettii gallas Yesuusa doona muumiseez tuna ayyana pettii athaypp kesseeza. Tuna ayyanay kezeezan garkk muume athay odintteeza. Woyaykka malabaz geeza.

15 Zin pettay pettay, «Tuna ayyana halaqa, Bi7elzebulu wolqqar tuna ayyanita kessiza» yeegeeza.

16 Yhankkitay ma faaccodayis salopp malla bee-zodaygarkk koyeeza.

17 Zin Yesuusa u qofa erii unttiko, «Woli gancce shaginttiza kaatetithii ubbitay dhabiza; woli gancce shaginttiza keethi woddiza.

18 Xalahe kaatetithay shaakinttiko e kaatetithay wayizii miingga eqqodee? Yi tana, «E tuna ayyanita Bi7elzebulu wolqqar kessiza» giza.

19 Yikkee, taanii tuna ayyana Bi7elzebulu wolqqar kessiza baz maaqqiko yinttan kaallizitay o wolqqar kessodeshsha? Yey gishos, unttii yinttal afa pirddizita maaqqoda.

20 Zin taanii tuna ayyanita Xooss wolqqar kessiza baz maaqqiko yikkee Xoossa kaatetithay yinttiko ukkeezana eroytta.

21 «Miinth as dancrinttii fa keetha naagiz maaqqiko, e shalay bochinttenna.

22 Hano zin, ezipp aadhii miinth maaqqeez as yi7ii, eza qohi gamii ammaninttii dancceez dancca bilisii, e shalana bonqqii shagiza.

23 «Taar wolla maaqqekkazay tana ixxiza; taar shiishozaykka laalliza.

Tuna ayyana bagga

24 «Tuna ayyanay asappi kezeez wode shempizza aqo koyii haathii baa aqor yuuyii. Shempizza aqo dhabeez wode «Maaqqii ta kezeez karttee yhammad» yeegiza.

25 E maaqqiz wode keethay pitinttii lo77i yezin denggeeza.

26 Yeypp guye, yhanigii ezipp aadhii iiteez hara laappun tuna ayyanita ekkii yi7iza. Ezal gelii yess aykkiza. Ye athayis tiinaasaypp guyeesay aadhii iita maaqqiza» yeegeeza.

27 Yesuusa yeya odal afa yezin pettii asita woya ganccepp dendii, fa qaala dhoqqi udii, «Nena took-keez ulayinnee ne ammeez ammitay anjjintteeza» yeegeeza.

28 Zin E, «Anjjintteezitay Xooss qaala si7ii kiitintizita» yeegeeza.

Yoonasa malla

29 Gaame asay shiiqeez wode Yesuusa, «Yha yeletithay iita; malla koyiza. Zin Yoonasa mallitaypp attin hara unttis ingginttooja.

30 Yoonasa Nanawe asayis malla maaqqeezay garkk As Na7aykka yha yeletithayis malla maaqqada.

31 Kaatata Saaba pirdde gallas yha yeletithayira dendii pirddoda. Abis giiko, iza Solomone ecetitha si7odayis biitta gaxapp dendii ye7eeza. Yeezako Solomonepp aadhizay yhaydda yeza

32 Nanawe asay pirdde gallas yha yeletithayira dendii untal afa pirddoda. Abis giiko Yoonasa sibkkater maarotithi geleesa. Yeezako, Yoonas-app aadhizay yhaydda yeza» yeegeeza.

Asetith poo7o

33 «Xomppe xomppii qoso aqo woy ota gancce gaddiza asii baaya. Asii poo7ana be7ad garkk dhoqqe aqo gaddiza.

34 Ne galla ubbayis poo7ay ne aafa. Ne aafay lo77o maaqqiko, ne kunth gallay poo7iza. Ne aafay harggiko ne gallay ubbay dhumiza.

35 Yey gishos, ne gancce yez poo7ay dhumaam garkk naagiza.

36 Yikkee, ne kunth gallay poo7o maaqqiko, ne asetithayidakka hara dhuma aqo dhabiko, ne galla kunthay wazhzhi geez poo7o garkk maaqqiza» yeegeeza.

Usuppun ayyita

(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40)

37 Yesuusa fa nashsha wurisseezan garkk pettii Ferisaaway paar katha maaday garkk xeegeeza. Ezar wolla gelii sibirel afa betteeza.

38 Ferisaaway Yesuusa katha maadayapp tiina kushe meecekkaza bi7ii malabaz geeza.

39 Goday eziko, «Yinttii Ferisaawitay wanccasinnee keres afa bagga meecciza. Zin yi ganccay bonqqannee iitatithar kumeeza.

40 Yinttano, boozitayyo, bale bagga medhdheezay gancce medhdheez goday eza baasannee?

41 Zin wanccannee keree yezana manqqitayis inggoytta. Ye wode yinttis ubba baz geesh maaqqada.

42 «Ferisaawitayyo yinttan ayye, sawopp, xaloottepp, yey garkk bazipp asiraata kessiza. Zin xillotithinnee Xooss qadhe yinttar baaya.

Yhankkita ashshekkazar yhayititakka oothodayis beeza, zin yi ashsheeza.

43 «Ferisaawitayyo yinttan ayye, Ayihuditay Woosa Keetha bonchcho oyide, gabe gancce bonchcho sarothro yi dosiza.

44 «Liilamii dhabin asay erekkazar afar yedhdhiz duufo aazizittayyo yinttan ayye» yeegeeza.

45 Higge asitamaaray maaqqii, «Asitamaarayyo, ne yeza giittar nuna cazhiza» yeegeeza.

46 Yesuusa, «Yinttano, higge asitamaaritayyo, yinttanakka ayye, asii tookkodayis danda7oowa deexo toofo toossiza, zin yinttii yi ubbas hara attozin biradhdhe xeerarakka bochchoyya.

47 «Yi aditay wodhdheezez nabitay duufa yi giigisiza gishos yinttan ayye.

48 Yikkee, yi aditay oosa minthodayis u wodhdheezez nabitay duufa yi lo7ithiza gishos u iita oosayis yi markka.

49 Yey gishos, Xoossay fa ecetithar, «Nabitannee hawaarita ta yinttis kiittoda, zin yi baggita wodhoda; yhankkita bayi7oda» yeegeeza.

50 Yey gishos, yha yeletithitay alamay medhinteezaypppe yhanno hellodayis laalintteez nabitay ubbitay suuthayis oyiccinttoda.

51 Aabeeelapp aykkii yarshsho aqosinne Xooss Keethapp ganccer laalintteez Zakkireesa suuthay gishos yha yeletithay oyiccinttoda.

52 «Higge asitamaaritayyo, yinttan ayye, eretithi qulppa yi kushe aykkeeza, zin yinttis gelooya yhankkitakka gelisooya» yeegeeza.

⁵³ Yesuusa yeyp yhammadayis kezodar higge asitamaaritaynnee Ferisaawitay ezar eqinttii oyichchar wayitheeza.

⁵⁴ E doonapp keziz qaalar eza aykkodayis koyii yeya ootheeza.

12

*Ayyana minthathonnee Ayye
(Mat. 10:26-27)*

¹ Ye wode gaame mukuler taybinttiza asay wolalli afa yedhdhinttod gatho asii asal afa shiqii yezin, Yesuusa fa tamaaritayiko, «Ferisaawitay irshshopp naaginitoyta. Yeyikka cubbotith.

² Benttekka qosinttii, erinttekka kamintti attizibaz akkokka baaya.

³ Yikkee, yi dhuma odeezipazay ubbay poo7o si7inttoda, qol7a haye kalkkasheez baz woyas odinttoda.

⁴ «Ta bagguntho, ta odiza si7oytta; asho wodhizapp attin hara abikka oothodayis danda7oozittayis yashittippate.

⁵ Hano zin, yi yashittodayis beezizana ta yinttis beessada. Yeyikka wodheezayppe guye Gaan-name olodayis mawute yezayis ezis yashittooytta. Ee, tuma giza; ezis yashittooytta.

⁶ Ichchin suunnitay petti santifess bayizintoosannee? Hanopp attin unttapp pettatakka Xooss tiina doginttenna.

⁷ Hara attozin, yi ooma binanaykka payidinttii yeza. Yikkee, yashittippate; gaame suunnitayapp yi aadhiza.

⁸ «Ta odiza si7oytta; as tiina ta baz markkattiz ubbayis As Na7ay Xooss kiitanchchitay tiina markkottoda.

⁹ As tiina tana kaddizana Xooss kiitanchchitay tiina ta eza kaddoda.

¹⁰ As Na7al afa leqo qaala odiz ubbitay maarotithi demmada, zin geeshsha Ayyana cazhizitay maarintenna.

¹¹ «Asii yinttan aykkii Ayihuditay Woosa Keetha, daynnitay tiinannee kaatitay tiina gooshichchiza wode ab ododazakonnee waagii mahodazako hirigipatte.

¹² Ye wode yi odod baz geeshsha Ayyanay yinttan tamarssoda» yeegeeza.

Dure athay boozetith

¹³ Woyitaypp pettii asii Yesuusako yi7ii, «Ta ishay taas nu aday keekepp shaakkod garkk ezis odoba» yeegeeza.

¹⁴ Yesuusa mahii, «Naat athayyo, yinttal afa tana daynninnee keeke shaakkiz cima ootheezay oonoo?» yeegeeza.

¹⁵ Maakka Yesuusa, «As yessay shalo gaametithar baazay gishos yaare ashshii miinthii yinttan naagoytta» yeegeeza.

¹⁶ Maaqqikka aazisor, «Gaday gaame katha ingiz pettii dure athay yeza.

¹⁷ Ye athay, ‹Ta katha taanii shiishodayis aqo xiqqeez gishos ab ootho?› yeegii fa wozinar qoppheeza.

18 Yhanppe yessada; tiin yeza shaalita hullii hara dalgge shaale keexxoda. Kathannee taas yeza baz ubba ezayid oloda.

19 Fa shemppatiko, ‹Ta shemppate, gaame laythis nees gidiza shalo shiisheeza. Yikkee, shempp mooba, uzhoba, ufayttoba› yeegoda.

20 «Zin Xoossay, ‹Naat, boozo athayyo, yhayino qamma ne shemppata neepp ekinttiza. Yikkee, ne shiisheezay ooss maaqqode?› yeegeeza.

21 «Yey gishos, paas duretithii sa7all shiishiza asis, Xooss kale dure maaqqekka asis wurssithay yha athayisaygarkke» yeegeeza.

Un77inttippatte

(Mat. 6:25-34)

22 Yeyppe guye, Yesuusa fa tamaaritayiko, «Yikkee, ta odiza baz si7oytta, yi shemppos ab maadee yi gallas ab ma77odee yeegii un77inttipate.

23 Shemppo kathapp galla afilapp aadhiza.

24 Kafita bo7oytta zerooya, maxooya, shaalekka baaya. Zin Xoossay unttan muziza. Yi kafitaypp lo7ithii aadhiza.

25 Hano zin, yinttipp un77inttii fa laythal afa pettii qamma gujjodayis danda7izay oonoo?

26 Yikkee, yha xiqqabaz oothodayis danda7oowa yi harabazis abis un77inttee?

27 An fudhitay wayizii diccizako bo7oytta. Waayooya suqcooya. Hara attozin, Solomone paas yeezii bonchcho ubbayir unttapp pettay garkkekka ma77ii be7ekkaya.

²⁸ Yinttano, ammano pacceezitayyo, yikkee, Xoossay yhayino bentti wontta tama gancce wodhdhod fudhita yhay garkke ma7isiko, yinttan wayizii aathii ma7isoosa?

²⁹ Yey gishos, ab moshsha woy ab uzhoshsha gi yi wozinar un77inttippate.

³⁰ Ye ubba Xoossa ammanoowa asay koyiza. Zin yi aday Xoossay yey ubbitay yinttis koshshizana eriza.

³¹ Ubbapp aathii Xooss kaattetitha kozhoytta yey ubbitay yinttis gujii inginttoda.

³² «Yinttano, xiqqa woyitayyo, yi aday Xoossay kaattetitha yinttis immadayis e lo77o shene maaqqeeza yashittippate.

³³ Yinttis yeza baz bayizii manqqitayis ingoytta. Kayzo ekkowa, bila moowa aqo, cimowa qurbo gancce, wuroowa shalana salo shiishoytta.

³⁴ Yi wozinay yi shalay yeza aqo maaqqada.

Barkkii naago

³⁵ «Yi xeessay dancrintteeza, yi xomppay poo7eeza maaqqo.

³⁶ Fa goday bossaypp maaqqad gatho barkkii naagizitay garkk, goday yi7ii xeegiz wode ellis dooyodayis giigeez asita aazoytta.

³⁷ Fa goday maaqqiz wode genttekazar naagizitay anjjintteezita. Ta turo giza; goday haatar danccii leemmate lanqqayid bettithi mokkiza.

³⁸ Goday giddii biluhe maaqqin woy wonttimaathe maaqqin yi7ii, yey garkk genttekazar naagodar denggiza ye ayllitay anjjintteezita.

39 Zin yhaya eroytta; kayizo ayide ye7odazako kara aday erizako keethay bokinttamizin.

40 Yinttikka giigii naagoytta; As Na7ay yi qoppekka wode ye7oda» yeegeeza.

41 Phixiroosakka, «Godayyo yha aazisa nu aaddas odinenee as ubbaso?» yeegeeza.

42 Goday mahii, «Yikkee, katha muzodayis beezi za woder immad garkk goday fa ayllitayil afa shumeez ammanthizaynnee wozinaamay oonoo?

43 Goday maaqqodar yey garkk oothittar bentiz ayllay E anjjintteezaya

44 Ta yinttis turo odiza; fa godayis yez shalo ubbayil afa E shuuminttoda.

45 Zin ye ayllay, ‹Ta goday ellithii ye7enna› yeegii fa wozinar qoppii, gadhinditannee gachita yhadhdhiko, ma paas kozheez garkk mitarannee uzhittar mathiko,

46 ye ayllay goday E qoppekka gallasaninnee hirggekka wode ye7oda. Yi7ii eza gashichii, e anija ammanoowa asitayir oothoda.

47 «Goday shenay garkk giigozayinnee e goday ab qadhdhizako erittar oothowa ayllay gaame garafinttoda.

48 Zin fa goday shena erekka attii garafinttoda is beezi zana ootheezay xiqqal garafinttoda. Abis giiko gaame inggintteezayapp gaame koyinttiza, gaame hadara ekkeezayppkekka gaame immad gi naaginttiza.»

*Sarotithis baazin shaakinttosii
(Mat. 10:34-36)*

49 «Taanii ye7eezay biittal afa tama aythodayis. Yhatti tamay aykkizako tana wayizii uфayssod-deshsha!

50 Hano zin, ta yhatti xammaqinttiza xinqqatay yeza. E polinttod gatho ta waafa un77inttodeshsha.

51 Sa7all afa sarotithi ko7odayis ye7eeza yinttis aazinee? Yeya baaya, ta ye7eezay shaakkodayis.

52 Yhattepp aykkii woli gancce shaakintteez ichchin asay petti keetha wolla yeza. Nam7ittay hayidzitayil afa, hayizitayikka nam7itayil afa, denddii shaakinttoda.

53 Aday na7ayil afa, na7aykka adayil afa, indat na7attil afa, na7ata indatil afa, azinnay indat na7ay machchatil afa, na7ay machchat azinnay indatil afa, dendii shaakinttoda.»

Laythita malloba

(Mat. 16:2-3)

54 Maakka asayiko, «Awa gelo baggar salo shaaratiza wode bi7ii, ellis, «Ira ye7oda» yi yeegiza, yey garkkekka haniza.

55 Sulle bagga carkko carkkiza wode «Sa7ay awoda» yi yeegiza, yey garkkekka haniza» yegeeza.

56 Yinttano, cubbitayyo, Salobazinnee sa7abaz shaakkii erizin yha woda shaakkii eroday yinttan wayizii gameenee?

57 «Yeezin, yi ubbas abis tuma pirddoosa?

58 Ne morkkayir wolla dayina tiina eqqodayis yhanigittar ogel afa giigodayis koyii. Ne giigekka attiko gooshichchi daynna tiina nena kammada.

Daynnay nena poolisees aathii immada. E nena woyne oloda.

⁵⁹ Si7oytta, pettii bakkanna attekazin ciggi haassod gatho ne izipp kezaamizanno eroba» yegeeza.

13

Nagarapp maaqqith

¹ Ye wode Yesuusako asay yi7ii Galila asay yarsho yarshshodar untan Philaaxoosa wodhii u suutha yarshor walakkeez baza odeeza.

² E yhay garkke yeegii maheeza; «Yeezin yha Galila asay yha iita yhayiqo yhayqqeez gishos Galila yez asii ubbapp Aadho nagara oothiza aazinee?

³ Yeya baaya! Yinttikka maarotethar maaqqaam attiko, ubbitay yhay garkk dhaboda.

⁴ Woy ma Salihoome giz bessayid gimbbay wod-dii wodheez taphpho hosppun asay Yerusalaame yez asii ubbapp Aadheez nagara oothiza aazinee?

⁵ Yeya baaya! Zin yinttikka maarotethar maaqqaam attiko ubbay yhay garkk dhaboda.»

Aafe aafowa balase mithato

⁶ Maakka Yesuusa yhay garkke gi aaziso odeeza: «Pettii athayis woyne gade tukinteez balase mithat yeza. E iippe aafe koyii yi7ii abikka denggekkaya.

⁷ Gade goday woyne ooso asayiko, «Aafe denggodayis koyii hayidzii laythi maaqqii maaqqii yi7ii abikka denggekkaya. Yey gishos, gachchii hali7isoba; abis biitta melisee?» yegeeza.

⁸ «Zin ooso athay, «Godayyo, i gaxa oothii osha olod gatho haberis laythis ashshooyee.

⁹ Guye laythi aafiko lo77o, attiko gachchii ashshoba» » yeegii maheeza.

Zokko kuuna asita paxeeza

¹⁰ Yesuusa maala gallas Ayihuditay Woosa Keetha taamarissiza.

¹¹ Ye bessayid taphpho hosppun laythi tuna ayyana zokko kuuniseez petti asita yeza. Iza kuuneezay gishos luule eqqodayis danda7ooya.

¹² Yesuusa izo be7eez wode xeegii, «Yhan asitee, ne hargaypp paxeeza» yeegeeza.

¹³ Fa kusha Izil afa gaddin, iza eller luulii eqqeeza. Xoossakka galateeza.

¹⁴ Zin Ayihuditay Woosa keeth halaqay yilot-tii asayiko, «Ooso oothiz usuppun gallasitay yeza. Yey gishos, ye gallasitayid yi7ii paxoyttapp attin maala gallas baaya» yeegeeza.

¹⁵ Goday, «Cubbitayyo, yi ganccepp gemate woy hare maala gallas zadalopp billii haath ushshodayis kanggozay oonoo?

¹⁶ Yeezin, yha asita Afraame na7a maaqqittar xalaher accintti taphpho hosppun laythi kunth yezeezanis maala gallas billinttodayis bee-zoossa?» yeegii oycceeza.

¹⁷ E yeya odeeze wode eqinttizittay ubbitay yeel-lateeza. Zin as ubbay E ootheez malata ooso ubbayid ufaytteeza.

Sannaficce aafe

18 Yeyppe guye, Yesuusa yhay garkke yeegeeza, «Xooss kaatetithay ab aazinee? Izo abar aaziso?

19 Xooss kaatetithay pettii as fa gade gancce tukkeez sanaficce aafe garkke. Iza dicci damma mith maaqqeeza. Kafitay i shaqayil afa shemppeeza.»

20 Ma, «Xooss kaattetitha abar aaziso?

21 Pettii asita gaame dhiillar walakkii munuqueez xiqqa irshsho aaziza» yeegeeza.

Xunth penge

22 Yeyppe guye, Yesuusa Yerusalaame yhanigtar E aadhiz ogel yez katamitaydannee heera tamaarssittar aadheeza.

23 Pettii as Yesuusako, «Godayyo, attoday xiqqa as aaddanne?» yeegii oycceeza.

Yesuusa unttiko,

24 «Si7oytta, xunth pengen gelodayis butitoytta. Gaamitay gelodayis koyiza zin unttis hanaamii.

25 Keethi goday denddii penge gorddezaypppe guye ‹Nuus dooyoooyee› yeegittar bale eqqii xeessi aykkoda. Zin E, ‹Yi oonazakonnee anapp ye7eezako ta erooya› gi mahoda.

26 Ye wode yi, ‹Neer wolla meeza, uzheeza, nu denbaydakka ne taamarsseeza› yeegoda.

27 «E mahii, ‹Yi oonazakonnee anapp ye7eezako ta erooya. Yinttano, iitta baz oothzitayyo taapp haakkoytta› yeegoda.

28 Afraame, Isaaqa, Yayqoobarannee nabita ubbita Xoossa kaatetithayid yi be7ada, zin yi bale wodhdhii attiko yinttis yeefonnee achch coonchii maaqqada.

29 Asay awa kessappe, awa gelopp, pude baggapp sulle baggapp yi7ii Xooss kaatetititha munttal af afa bettoda.

30 Yey gishos, guyeteezitaypp tiina maaqqoditay, tiineezitaypp guye maaqqoditay yeza» yegeeza.

*Yesuusa Yerusalaames yekkeeza
(Mat. 23:37-39)*

31 Ye wode Ferisaawitaypp pettay pettay yi7ii, «Herodossa nena wodhodayis koyiz gishos yha bessapp denddii qitoba» geeza.

32 E mahii, «Yhanigii, ye workkanitayis yeezako, *Yhayinonnee wontta tuna ayyanita kessoda, harggintteezitta pathoda, hayidzanthro gallasar haasoda*» yegeeza goyitta.

33 Hanopp attin, nabay Yerusalaamepp hara aqo yhayqqodayis beezooya. Yey gishos, yhayino, wonttannewonttii peezhii ye bessa yhammadayis denddeeza.

34 «Yerusalaame, Yerusalaame, nabita wodhizannee, neeko kiitintteezita shuchchar shocizannee, shugula fa na7ita fa qefaypp oommor shiishizay garkk ne na7ita ta ta shuphphaypp oommor aap-pun toke shiishodayis koyennee, zin yi ixxeeza geeza.

35 Ta yinttis odiza; yi keethay kaysattoda. Goday sunthar yi7izay anjjintteezaya yi god gatho tana denggaamii» yegeeza.

14

Yesuusa maala gallas pettii harggintteez atha patheez

¹ Maala gallas Yesuusa pettii Farasaawitay halaqay kara katha maadayis gelodar asay e ab udizak be7adayi naagiza.

² Ye aqayid shawuhe harger metinttiza pettii as ezis tiina baggar woyi7eeza.

³ Yesuusa Ferisaawutayikonnee higge asitamaaritayiko, «maala gallas harggintteez as pathizay woganeewo baasa?» yeegii oycceeza.

⁴ U si77 ateeza. Yesuusa hargginttiza atha bochchii pathi moyzeeza.

⁵ «Maakka yinttipp pettayis na7a woy gemate maala gallas hoobbo wodhdhiko ellisii kessoozay oonoo» yeegii oycceeza.

⁶ U pettibazikka mahodayis danda7ekkaya.

Keehetithinnee imath moko

⁷ Yesuusa imatos xeegintteezitay bonchcho aqo doorodar bi7ii, yha aazisa odeeza:

⁸ «Pettii asii nena bossas xeegiko bonchcho aqo bettippe. Nepp aadhii bonchchinttiza asii xeeginttodayis danda7iza.

⁹ Yinttan nam7itakka xeegeezyay yi7ii, ‹Ne aqa yha imathayis dakkoba› yeegiz wode ne yeellatitar sull wodhdhada.

¹⁰ Maaqqozin, ne xeegintteez wode tiinattii ziqlqa aqo bi7ii bettoba. Xeegeezyay yi7ii, ‹Ta lagayyo, yha bonchcho aqayid bettoba› yeegoda. Ye wode neer wolla xeegintteez asa ubbay tiina ne bonchchinttoda.

11 Fana shokk shokk udiz ubbitay kawuzhoda; fana ziqq ziqq udiz ubbitay shokk shokk goda.»

12 Maakka Yesuusa eza mokkeez kara adayiko, «Quma woy kaho imato xeegiz wode neenii kushe maho xeegaamay garkk ne laggita woy ne ishita woy ne dabbita woy ne dure shoorita imato xeegippe.

13 Maaqkozin, ne imato makkeez wode manqqita, wobbita, silitannee to7ita xeegoba; ne anjjinttoda.

14 Yhayititay kushe mahodayis danda7oowa gishos kushe mahithay geeshshitay denndo gallas Xooss nees mahoda» yegeeza.

*Damma imato aaziso
(Mat. 22:1-10)*

15 Yesuusar wolla imatol afa betteezitay gancceppe pettay yeya si7ii, «Xoossa kaatetithayid imatol afa betteezay anjjintteezaya» yegeeza.

16 Yesuusa, «Pettii as damma imato giigisii gaame asita xeegeeza.

17 Imato mokinttiza saatat helliz wode xeegintteez imathita, «Yeezako ubba baz giigeeza, yhana ye7oytta» yeegii xeegod garkk fa aylla azazeeza.

18 «Zin ubbitaykka fa salambe salambe medhdheeza. Pettay, «Yhatti ta haga gade wonggeez gishos yhanigii be7adayis koshshiza hayyana tana ashshooyee» yegeeza.

19 Yhankkay, «Ichchin waaxa gemate wonggeez unttan waaxii faacii be7ad gishos hayyana taal lanccippe» yegeeza.

20 Ma yhankkay, ‹Taanii haga meddal yez gishos ye7odayis danda7inttaamii› yeegeeza.

21 «Ayllay maaqqii yi7ii yeya ubba fa godayis odeeza. Ye wode boss goday kaccintii ayllayiko, ‹Ellis katama yez goossitayillane husa ogitayill yhanigii, manqqita, wobbita, to7itannee gund-deezita yhana ko7oba› yeegeeza.

22 «Ayllay, ‹Ta godayyo, ne kiiteezay ubbitay polinteeza, zin yhattekka aqo yeza› yeegeeza.

23 «Goday ayllayiko, ‹Goositayil afannee, kara gancce ogell kezoba, ta keethay kumod gatho bentteez ubbitay ye7od garkk udoba.

24 Ta yinttis odiza; imatintii atteezitaypp oonkka ta ataalayapp maamizana eroytta› geeza» yeegeeza.

Godaa kaalo cigisiza gate

25 Gaame asay ezar wollaa yhammadar Yesuusa unttiko guye maaqqii,

26 «Taako yi7iz ubbitay fa adanee fa indo, fa machchattonnee fa na7ita, fa ishitannee fa mishita, hara attozin fa shemppo ixxoozay ta tamaare maaqqodayis danda7ooya.

27 Fa mazqale tookkii tana kaallowa oonkka ta tamaare maaqqodayis danda7ooya.

28 «Yinttipp pettii asii shuchch keeth keexxodayis koyiko, keeth keexxii wurssodayis ab garkk miishe koshshizako tiinattii erodayis qoppozay oonoo?

29 Yeya maaqqekka attiko, yha athay baasol shuchchi hiixxin wurssso gamiko,

³⁰ bi7iza ubbay, ‹Yha athay gimbithi aykkin wurssodayis eza gameeza› yeegii boriza.

³¹ «Woy pettii kaatay hara kaatar olinttodayis denddittar laatam mukule olanchchita ekkii ye besa kaatayir taphphii mukule olanchchitar eqinttodayis danda7odanannee danda7aamiza tiinattii betti zorinttoozay oonoo?

³² Eqinttodayis danda7inttoowa baz maaqqiko, ye hara kaatayir haakor yeezin dabbotodayis tiinattii cima dakkii oyicishshiza.

³³ Yey garkke, yinttapp oonkka paas yeza baz ubbita ashshaam ixxiko ta tamaare maaqqodayis danda7ooya.

Mali7oowa maxine

³⁴ «Maxine lo77o, zin maxine fa mal7a ashshiko, wayizii maxine giinttinttodayis danda7inee?

³⁵ Biittaskka araddisoskka maaddoowa baz maaqqiz gishos alla olinttoda. Yikkee, si7iz hayer yez as si7o» yeegeeza.

15

Dhabii bentteez dur Aaziso (Mat. 18:12-14)

¹ Pettii gallas qaraxe gachishizitaynnee nagara oothiz asay Yesuusa timirtta si7odayis e lanqqayir shiiqeeza.

² Zin farasaawitayir higge asitamaaritay, «Yhay athay nagaranchchita shiishii ekkiza, unttar wolla miiza» yeegii zigireeza.

³ Yesuusa yeegii yha aazisa untts odeeza:

⁴ «Yi gancceppe pettayis xeet duritay yeza baz maaqqiko untapp pettay dhabiko uddufun

tamannee uddufunita wora ashshii dhabeezana
denggod gatho koyoozay oonoo?

⁵ Denggeez wode ufayttii fa gannal tookkii,

⁶ fa kara maaqqiza. Fa laggittanee shoorita
wolla xeegii, ‹Dhabeez ta duura denggeeza, taar
wolla ufayttoytta› yeegiza.

⁷ Yey garkkekka, maarotithi gelowa uddufun
tamannee uddufun xillitaypp fa nagaras
maaroteth geliz pettii athay gishos salo dammo
ufayis maaqqiza.

⁸ «Woy taphphii shucha bira yeza pettii asita
taphhipp pettat dhabiko denggod hellodayis
xomppe aytih keeth pittii miinthii koyoozay
oonoo?

⁹ Denggeez wode fa laggittanee fa shoorita
xeegii ‹Dhabeez ta shuchcha birtto dengeez gishos
taar ufayttoytta› yeegiza.

¹⁰ Si7oytta, yey garkk pettii maarotith geliz na-
garanchayir Xoossa kiitanchchitay tiina ufayssi
maaqqiza» yeegeeza.

Dhabeez na7ay Aaziso

¹¹ Maaqqii Yesuusa, «Pettii athayis nam77ii
na7itay yeza.

¹² Unttapp geedo na7ay fa adayiko, ‹Ta Adayyo,
ne shalaypp ta bagga taas inggoba› yeegeeza.
Aday fa shalana fa na7itayis shageeza.

¹³ Xiqqa gallasapp guye geedo na7ay fa bagga
ubbita accii ekkii haakko gade yhanigeeza. Ezayid
ekkii yhanigeez shalana toochchii wursseeza.

¹⁴ E paas yeza baz ubbita wurszeezaypp guye ye
gadayid ubbayil miinth naye gelin metintteeza.

¹⁵ Yey gishos, ye gade asaypp pettay kara gata geleeza. Athay eza gudaylle heemmad garkk fa mootha dakkeeza.

¹⁶ Gudayllitay miiz harqqaypp maadayis amotteeza, zin izokka ezis inggiz asii benttekkaya.

¹⁷ Fa Wozinar, «Aappun ta aday ayllitayisi katha alla attin ta yhaydda nayer yhayqqe?»

¹⁸ Denddii ta adayiko yhanigii, «Ta adayyo, salo Xoossa, sa7a nena ta qoheeza.

¹⁹ Yhanpp ne na7a ginttintii xeeginttodayis taas beezoowa gishos ne kara yez ayllitaypp pettay garkk udii tana tayiboba» yeegoda» yeegoeza.

²⁰ Yey gishos, dendii fa adayiko yhanigeeza.

«Hano zin, E haga haakor yeezin aday qadhintti, eziko woxxii yhanigii idinggii yeereeza.

²¹ Na7aykka, «Ta adayyo salo Xoossa, sa7a nena ta qoheeza. Yhanpp ne na7a ginttintii xeeginttodayis taas beezoyya» yeegoeza.

²² «E aday ayllita xeegii, «Ellisii ubbapp lo77o maaqqeez afila ki7ii eza ma7issii; e biradhdhayidakka migiddo, e tokayid caamma aathoytta.

²³ Modhdho mehe ki7ii shukkoytta, maada, ufayttoda.

²⁴ Ta na7ay yhaii yhayqpeeza, zin yhanno paxeeza; dhabeeza, zin bentteeza» yeegoeza. Yeyppe guye, ufayttithii aykkeeza.

²⁵ «Ye wode bayra na7ay woota gade yeza. Ezaypp yi7ittar kara ukkodar yethinnee donth giirthi si7eeza.

²⁶ Ayllitaypp petta xeegii hanizay abizako erodayis oycceeza.

²⁷ Ayllay, «Ne ishay saro ye7eez gishos ne aday modhdho mehe ezis shukkeeza» yeegoeza.

²⁸ «Bayra ishay kacintii kara gelodayiskka koyekkaya. Aday bale kezii kara geloda garkk eza woosseeza.

²⁹ Zin E fa adayiko, ‹Yeezako, yhay garkk laythi ta nees aylletti ne kiitappe pettokka pacinchekkazar nees kiittinttin ta ta laggitayir ufayttod garkk hara attozin pettii hooggo deesh taas inggekkaya.

³⁰ Zin, yhay ne na7ay ne shalana laammizitayir doonggii wurssii yi7in modhdho mehe shukkeene bay» » yeegheeza.

³¹ «Adaykka, ‹Ta na7ayyo, ne ubba wode taar yeza, tabazi ubbay neesi.

³² Yhay ne ishay yhayqqeeza, zin paxeeza; dhabeeza, zin bentteeza. Yey gishos, gaame ufaytodayis beeziza» yeegoda» yeegheeza.

16

Ammaninttowa shuumay aaziso

¹ Yesuusa fa tamaaritayiko, «Pettii dure athayis ezipp oommor pettii shuumay yeza. Ye shuumay fa goday shalana toochcheeza yeegii mooteeza.

² Shalo goday shuuma xeegisii, ‹Taanii waagizin si7aree? Yhanpp ne ta keethis shuum maaqqii oothodayis danda7oowa gishos ta shalana tana helithoba» yeegheeza.

³ «Ye shuumaykka fa wozinar yhay garkke yeegii qoppeeza. ‹Ta goday tana shuumetithaypp wothod haniza, wootii aqodayis wolqqa baaya, woossii maadayis yeellathiza; yeezin ta wayizo?

⁴ Shuumatithapp tana wodhisiko wode asay tana mokkod garkk oothod baz ta eriza» yeegheeza.

5 «Yey gishos, e goday aco yez asa petta petta xeegii ki7ii tiina athayko, ‹Neell afa ta goday aco aappunii yenee?› yeegii oyceeza.

6 «E, ‹Xeet ota zayite aco yeza› yeegeeza.

«Shuumay, ‹Wule warqatta yhayishee, ellisii, ishatam ota zayite aco yeza gi xaafoba› yeegeeza.

7 «Yeyppe kaali nam7inthayiko, ‹Nees aappunii yenee?› yeegeeza.

«E, Xeet joniya ‹gistte aco yeza› yeegeeza.

«Shuumay, ‹Ne wule warqatta yhayshe, ellisii, hosppun tam joniya yeegii xaafoba› yeegeeza.

8 Shalo goday ammaninttowa shuumay e bilaa-matithayis nashshicheeza. Yha alamay na7itay as aythar poo7o na7itaypp aadheez wozinaamita.

9 «Yey gishos, ta yinttis odiza; yha worddo miishay worddor bentteez wodayid medhina keetha yinttan mokoday garkk miishayir yinttis laggita wonggoyta.

10 Ubbayapp xiqqa bazal ammanintteezay gaame bazal ammanintteeza maaqqiza. Ma ubbappi xiqqa bazal ammaninttowazay gaame bazal ammaninttooya.

11 Yikkee, yha alame miishel yi ammaninttaam ixxiko tuma miishe yinttis oonii hadara immade?

12 Yinttii hara as miishel ammaninttaam ixxiko, yi buzo miishe yinttis oonii immade?

13 «Pettii ayllay nam77ii goditayis moodintt-dayis danda7ooya. Petta ixxiko yhankkaya qad-hdhiza woy pettayiko shiiqiko yhankkaya leqqiza. Yey garkk, yi Xoossisinnee miishes moodintt-dayis danda7ooya.»

14 Miishe qadhdhiza Ferisaawitay yeya si7ii Yesuusa qaldeeza.

15 E, «Yinttii yinttan as tiina xillisiza, zin Xoossay yi wozina eriza. As tiina bonchchintteezay Xooss tiina borinteeza.

16 «Muse higgaynnee nabitay kiitay Waannisa hellodayis yinttis odinttittar gam7eeza. Yeyppe guye, Xoossa kaatetitha Wonggilay oothittar gam7eeza. Asii ubbay ye aqa gelodayis dafinttiza.

17 Maaqqozin, higgaypp pettii laafa pidaale at-todaypp salorannee sa7ar aadhizay shawukkiza.

18 «Fa machchat dakkii hara ekkiza ubbay wodire laammiza. Fa azinaypp anjjitteezano ekkeeziykka wodire laammiza» yeegeeza.

Dure athannee Alaazara

19 «Ali7onnee buquro afila ma77iza, sa7a hanin gallas gallas ufayisar yez pettii dure as yeza.

20 Hara ma gallay muumer madunxeer pettii Alaazara ginttinttz manqqay ye dure athay bale doginttii atteezay yeza.

21 Nayapp dendeezayid dure athay leematepp wodhdhiz gufa maadayis amotitar yeza. Hara attozin, kanitay yi7ii e madotha laa7iza.

22 «Ye manqqay yhayqqeeza; kiitanchchitay eza Afraame ki7o kanggeeza. Ma dure athaykka yhayqqii moogintteeza.

23 Si7oole un77inttii yezitar dhoqqi gi haakor Afraamennee e ki7o yez Alaazara be7eeza.

24 E, ‹Adayyo Afraame, taasi qadhinttoooye; yha lathi tamay gancce eexxittar yez gishos Alaazare

fa biradhdhe xeerato haatha dakkii ta iranthato laakithod garkk hayyana eza dakkooye» yeegii uukkeeza.

²⁵ «Zin Afraame eziko, ‹Ta na7ayyo, ne sa7a yessayid lo77o baz ekkeezanannee, ma Alaazare iita baz ekkeezana akakoba. Zin yhatti E yhayda ufayttiza, ma neenii waaytar yeza› yeegeeza.

²⁶ Yha ubbapp aadhii, ‹Yhayppe yinttiko, yinippe yhana nuuko aadhodayis koyizitay piinggaam garkk nuusinnee yinttis gancce damma gaga yeza› yeegeeza.

²⁷ «Dure athay, ‹Ta adayyo, yeezako Alaazara ta aday kara kiittod garkk ta nena woossiza.

²⁸ Taas ichchin ishitay yeza, unttikka yha meto aqa ye7aamay garkk unttis yhanigii markkatto› yeegeeza.

²⁹ «Zin Afraame, ‹Unttiss Muserannee nabitayir yeza; unttii odeeze baz si7o› yeegeeza.

³⁰ «Dure athay, ‹Adayyo Afraame, yey garkk baaya; petti asii yhayiqopp denddii yhanigiko unttii maarotith geloda› yeegeeza.

³¹ «Afiraame, ‹Musennee nabita si7aam ixxiko, hara attozin yhayiqopp petti asii denddii odikokka ammanenna› yeegeeza.»

17

Asis dhube maaqqodaypp naagintto

¹ Yesuusa fa tamaaritayiko, «As dhubithii nagaara gelssizabaz yi7ithay attenna. Maaqqozin, nagaara gelod garkk oothiza athay ayye» yeegeeza.

² Ye athay xiqqitaypp petta balithodaypp woxa fa qoodhel accii abba gancce qitiko ezisi lo77o.

3 Yey gishos naaginttoytta.

«Ne ishay nagara oothiko kaccoba; qiradhdhii maarotithar maaqqiko, ezis atto goba.

4 Pettii gallas laappun toke qohi, laappun toke, «Taanii ta buuta ereeza tana maaroba» yeegii yi7iko ezis atto goba.»

5 Hawaaritay Godayiko, «Ammano nuus gujjooye» yeegeeza.

6 Goday, «Sannaficce aafe garkk ammano yinttis yeziko «Yha wala shodinttii abba gancce tukinttoba» yeegiko yinttis kiitinttoda» yeegeeza.

Ammaninttiza ayilay ooso

7 Gujjikka Yesuusa, «Yi gancceppe pettayis wootiza woy dure heenggiz aylle yeziko ooso gadepp woy wudepp kara maaqqadar «Elle katha maadayis yhana yi7ii bettoba» yeegizay yenee?»

8 Baaya, «Taas kaho giigisoba; ta mi, uzhii ashshod gatho eqqii muzoba. Yeypp guye, ne ma maadannee uzhoda» yeeginbaasa?

9 Yikkee, goday, ayllay kiita poleez gishos anjinee?

10 Yey gishos, yinttikka kiita ubbita poleez wode «Nu pathoowa ayllitay; oothodayis beeziza ooso poleeza» yeegoytta» yeegeeza.

Borqqontto harggepp geezheez taphphii asita

11 Yesuusa Yerusalaame yhaniggitar Samaaresinnee Galila biittas ganccer qoo7ii aadheeza.

12 Pettii heera gelodar boriqontto harger akyntteez taphphii asitay ezana denggeeza. Unttikka haakko eqqii,

¹³ «Goda Yesuusa, nuus qadhinttooye» yeegii uukkeeza.

¹⁴ E unttan bi7ii «Yhanigii yi galla Ayihuditay qeese beezyottta» yeeggeeza. U oger yhanigttar geezheeza.

¹⁵ Unttapp pettay fa geezhitha bi7ii dhoqqi geez qaalar Xoossa bonchchittar Yesuusako maaqqeeza.

¹⁶ Ezii Samaare biitta as, zin Yesuusa tokayil afa xuggunii eza galateeza.

¹⁷ Yesuusa, «Geezheezay taphphii asita baasa? Yeezin, uddufuntay aba yenee?

¹⁸ Yha allaga athaypp* attin hara maaqqii Xoossa galatiza as benttekaya» yeegeeza.

¹⁹ Athayiko, «Ne ammanay nena geeshsheeza; denddii qitoba» yeegeeza.

Xooss kaattetith yi7ithi

(Mat. 24:23-28, 37-41)

²⁰ Ferisaawe asitay, «Xooss kaatetithay ayide ye7odee?» gi Yesuusana oycceeza. E, «Xooss kaatetithay naagor ye7ooya.

²¹ Maakka izo, «Yhannee woy yinne yeegodayis danda7ooya. Abis giiko, Xooss kaatetithay yi gancce yeza» » yeegii maheeza.

²² Yesuusa fa tamaaritayiko, «As Na7ay gallasitaypp petta be7adayis yi amottiz woday ye7oda, zin yi be7aamii.

²³ Asay, «E yejid yeza» woy, «Yhaydda yeza» yee-goda, zin unttan kaallii yhanigppatte.

* **17:14** Lewii. 14:1-32 * **17:18** *Yha allaga athaypp:* Borqqontto hargaypp paxeez athay allaga giinttinteezay E Ayihuditay maaqqekka gishosi.

24 Zeelinthii zeellinggii salo gaxapp gaxa
poo7isizay garkk As Na7ay yi7ithi gallasay yey
garkk hanoda.

25 Zin yezi hanodaypp tiina As Na7ay gaame
waayodayisinnee yha yeletithayid ixinttodayis
beeziza.

26 Nohe wode haneezay garkk As Na7ay wodaiyi-
dakka yey garkk hanoda.

27 Nohe Markkabe geleez qamma hellodayis
asay miitarannee uzhittar, ekkittarannee gelittar
yeezin dhabisiza haathay yi7ii ubbita dhabiseeza.

28 Looxe laythakka yey garkk haneesa. Asay mi-
itarannee uzhittar, woonggittarannee bayizittar,
tukkittarannee keexxittar, gam7eeza.

29 Looxe Soodomappe kezeez gallas diinnee
ginttinttiz xuuggiz tama salopp bukkii ubba baz
dhabiseeza.

30 As Na7ay benttiz wodekka yey garkk hanoda.

31 «Ye gallas oonkka bale yezay keethal yeza-
ykka gancce yez baz ekkodayis kara gelippe. Yey
garkke, gade yez asii abisikka kara maaqqippe.

32 Looxe machchato akaakoytta;

33 Fa shemppato ashshodayis koyiz asii oonkka
dhabisoda; fa shemppato aathii inggiz oonkka
ashshoda.

34 Ta yinttis odiza; ye gallas nam77ii asay pettii
arssal woyi7ada. Pettay ekinttoda, yhankkay at-
toda.

35 Nam77ii maachchitay wolla gaaccodar pettat
ekinttoda, yhankkat attoda.

³⁶ [Nam⁷⁷ii asay wolla gade wootizitaypp pettay ekinttoda, yhankkay attoda]† yegeeza.]

³⁷ Unttii, «Godayyo ana ekkinttodee?» yeegii oyceeza.

E, «Gawuxa yez bessa ankko shiiqiza» yegeeza.

18

Miingga woossod garkk taamarssseeza

¹ Yesuusa fa taamarita azalekka ubba wode woossod garkk tamaarssodayis kozhii yeegii aaziso odeeza:

² «Pettii katama Xoossis yashittowa asisikka yeellatoowa pettii dayinay yeza

³ Ye katama gancce pettii am⁷at yeza. Izakka, ‹Taasinnee ta morkkay gancce yez moota pird-doba› yeegii ubba wode ye dayinnakka daaburs-siza.

⁴ Daynnay xiqla wodes i oda si⁷aam ixxeeza, zin guyepp fa wozinar qopp, ‹Taanii Xoossis yashittaam, asis yeellataam ixxikokka,

⁵ yha am⁷at tana ubba wode waayithiza gishos izis pirddoda; yeegii qoppeeza» yegeeza.

⁶ Godaykka, «Wuce dayinay geezana yi si⁷oytta;

⁷ Xoossay qammannee gallas eziko uukkiza fa maraxxeenzitayis pirddoosa? Unttan maaddodayis gam⁷inee?

⁸ Ta yinttis odizana si⁷oytta, ellisii pirddoda. Maaqqozin, As Na⁷ay yi⁷iz wode sa⁷all ammano demmadeshsha?» yegeeza.

Ferisaawanne qaraxe gachisiz atha

† **17:36** Pettii maxaa fitayid tayibo 36 baaya.

9 Ma mahii, Yesuusa, fana geeshsh as garkk uddii ceeqinttizitaysinnee yhankkita borizitayis yhay garkke yeegii aaziso odeeza:

10 «Nam7i asitay woossodayis Xooss kara yhanigeeza. Pettay Ferisaawe yhankkay ma qaraxe gachisiz as.

11 Ferisaaway eqqii paas woossittar, «Xoossayyo taanii yhankkitay garkk bonqqiza, zhucannee laammiza as, ubbarakka ma yha qaraxe gachisiz athay garkk baa gishos nena ta galatiza.

12 Saaminttapp nam7i toke xoomiza, ta dengizbaz ubbayapp asiraata kessiza» yeegeeza.

13 «Zini qaraxe gachisizay ma haakor eqqii hara attozin salo dhoqqi gi be7adayis yashittii fa tira qoxxitar «Xoossayyo, tana nagaranchchana maa-rooye» yeegii woosseeza.

14 Ta yinttis odizana si7oytta; Farasaawayppe yhay qaraxe gachisizay Xooss tiina geesh maaqqii fa kara maaqpeeza. Abis giiko, fana dhoqqi dhoqqi udiza as kawuzhoda, fana kawushiza as dhoqqi dhoqqi goda» yeegeeza.

*Yesuusarannee duude na7ita
(Mat. 19:13-30; Mar. 10:13-31)*

15 Yesuusa duude na7itayil afa fa kusha gaddii anjoday garkk asay eeko ki7iza. Yesuusa tamaaritay yeya bi7ii abis Yesuusako ki7inee yeegii kaceeza.

16 Zin Yesuusa na7ita faako xeegii, «Na7itay taako ye7odana kayppetee; ye7o goytta. Abis giiko, Xooss kaatetithay yhayitay garkk haneezitayis.

¹⁷ Ta yinttis turo odiza; Xooss kaatetitha duude na7ita garkk ekkozay oonkka ezayid gellamii» yeegeeza.

Dure athay oyichi
(Mat. 19:16-30; Mar. 10:17-31)

¹⁸ Ayihude halaqqitaypp pettay, «keeha asita-maarayyo, medhina de7o denggodays ab ootho?» yeegii oyceeza.

¹⁹ Yesuusa eziko, «Abis tana keehayyo yeegii xeegee? Pettii Xoossapp attin hara keeha baaya.

²⁰ Laammippe, wodhippe, kasitippe, worddo markattippe, ne adannee ne indat bonchchoba yeegiz kiita erinee» yeegii oyceeza.

²¹ Athaykka, «Yeyitita ubba ta na7atithapp aykkii naagttar gam7eeza» yeegeeza.

²² Yesuusa yeya si7ii «Yeezako, nees pettibaz pacciza; nees yez baz ubba bayizii manqqitayis inggoba; salo nena shalo naagiza. Yeezii maaqqii tana kaalloba» yeegeeza.

²³ Zin athay yeya si7ii ezis gaame shalo yeza gishos iita qiiratteeza.

²⁴ Yesuusa atha bi7ii, «Dure asis Xooss kaatetithii gelo wayizii un77odeshsha!

²⁵ Dure Xooss kaatetitha gelodayppe gimaale narppe lukor aadhizay shawukkiza» yeegeeza.

²⁶ Yeya si7eez asitay, «Yeya maaqqiko o attodee!» yeegeeza.

²⁷ Yesuusa, «Asis danda7inttoowa baz Xoossis danda7inttiza» yeegeeza.

²⁸ Phixiroosa, «Yeezako nu nubaz ubba ashshii nena kaalleeza» yeegeeza.

²⁹ «Yesuusa tuma ta yinttis odiza; Xooss kaatetithayis gi fa kara woy fa machchato woy fa ishita woy fa adannee fa indat woy fa na7ita ashsheezay;

³⁰ Yha wodayid gaame dakko, ye7od alamayid medhina de7o ekkozay oonkka baaya» yeegheeza.

*Yesuusa fa yhayiqo bagga mahii odeeza
(Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34)*

³¹ Yesuusa taphpho nam7ita faako xeegii, «Ane Yerusalaame wolla yhammad, nabitay As Na7ay bagga xaafeezibaz ubbitay ezayid polinttoda.

³² E Ayihude baa asayis aadhii ingginttoda. U eza toochchoda, cahzodannee ezal afa cuttoda.

³³ Eza garafeezayapp guye wodhoda, Zin hayidzanthro gallas E yhayiqopp dendoda» yeegheeza.

³⁴ Zini e tamaaritay yey ubbayapp pettibazkka akaakekkaya. E xuuray unttis qosintteez gishos E waageezakko erekkaya.

*To7a athay be7eeza
(Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52)*

³⁵ Yesuusa Iyarkko ukkodar pettii to7a athay oge gaxa betti woossiza.

³⁶ To7a athay asitay ye aqayir aadhodar si7ii, «Yey abba?» gi oyceeza.

³⁷ U, «Naazirete Yesuusa yhayir aadhiza» yeegheeza.

³⁸ E, «Dawute na7ayyo, Yesuusa, tana maarooye» yeegii uukkeeza.

³⁹ Tiin tiin yhanigizitay, «Hayizoba» gi qoddeeza. Zin E, «Dawute na7ayyo, tana maarooye» yeegii darisii uukkeeza.

40 Yesuusa eqqii atha faako ko7od garkk kateeza. Athaykka, eeko shiiqin,

41 «Ta nees ab udod garkk koyee?» yeegii oyceeza.

To7ay, «Godayyo ta be7adayis koyiza» yeegeeza.

42 Yesuusa, «Bo7oba, ne ammanay nena patheeza» yeegeeza.

43 Athay izir bi7ii atteeza. Xoossa bonchchittar Yesuusa kaalleeza. As ubbay yeya bi7ii Xoossa galateeza.

19

Qaraxe gachchisiz Zakkooosa

1 Yesuusa Iyarkko gelii aadhiza.

2 Ezayid Zakkooosa ginttinttz qaraxe gachisitzitay halaqay yeza. E gaame dure.

3 E Yesuusa aayazako be7adayis koyeeza. E haata maaqqeez gishos asii darotithaypp den-deezayid Yesuusa be7adayis danda7ekkaya.

4 Yesuusa be7adayis kozhii E yhanigiza ogayis tiina woxxii yhanigii petti gasare mithal afa kezeeza.

5 Yesuusa ye aqa hellittar dhoqqi gi bi7ii, «Zakkooosa, yhayino ta ne kara pеezhodayis beezi gishos ellithii wodhdhoba» yeegeeza.

6 E ellis wodhdhii ufayisar Yesuusana mokkeezza.

7 Ye aqayid yez as ubbay yeya bi7ii, «Nagaranchcho kara gelii mokinttodayis haniza» yeegii zigreeza.

8 Maaqqozin, Zakkiyoosa eqqii Godayiko, «Godayyo, yeezako taas yez shalo ubbayapp bagga manqtitayis immada. Asapp abikka worddor

balithii ekkeezbaz maaqqiko oyddii kushe mahaoda» yeegeeza.

9 Yesuusa ma, «Yha athay Afraame na7a maaqquez gishos yhayino atotithii yha kara ye7eeza.

10 As Na7ay ye7eezay dhabeezana koyodayisinnee ashshodayis» yeegeeza.

Taphphii minaantay aaziso

(Mat. 25:14-30)

11 Asay yeya si7ittar yezin Yesuusa Yerusalaame ukkeez gishos Xoossa kaatetithay yhatt ukkeeza aazeez gishos untis aaziso odeeza.

12 Yey gishos, Yesuusa, «Pettii damma asii yezay faasi kaatetithii mawute ekkii ye7odayis hara bitta yhanigeeza.

13 Ezis oothiz ayllitaypp taphphita xeegii taphphii minaanee* inggii ‹Ta maaqqii ye7od gatho yha miishayir zal7oytta› yeegeeza.

14 «Ye gade asay eza ixxiza gishos yha athay nuul afa kawutoda garkk nu koyooya yeegii as e guyer azazeeza.

15 «Maaqqozin, ye athay kaat maaqqii fa biitta maaqquez. Ye taphphii ayllitay E inggeez miishayir ab garkk zal7i wodhiseezako erodayis kozhii untan xeegiseeza.

16 «Tiinay yi7ii, ‹Godayyo, ne taasi inggeez miishayil hara taphpho wodhdhiseeza› yeegeeza.

19:10 Mat. 18:10 **19:11** Mat. 25:14-30 * **19:13** Minaanee:
Minaanay Girike doona. Pettii minaanay pettii gallas ooso asis hayidzii agina damooze maaqqiza.

17 «E Goday, ‹Neno ammaninttiza ayllayyo ne lo77o ootheeza. Neenii xiqqa bazal ammaninttiza gishos neesi taphphii katamitayil afa mawute inggeeza› yeegheeza.

18 «Nam7anthaykka yi7ii, ‹Godayyo, ne taasi inggeez miishay hara ichchin wodhdheeza› yeegheeza.

19 «Goday eziko, ‹Nessikka ma ichchin katamitayil afa mawute inggeeza› yeegheeza.

20 «Yeezako hadzanthay yi7ii, ‹Godayyo, ta qanxxor xaaxii naageez ne miishitta yhannasho.

21 Abis giiko, ne gaddekka baz ekkizanannee ne zerekkabaz maxiz iita as maaqqiz gishos neesi ta yashitteeza› yeegheeza.

22 «E goday mahii, ‹Neno iita ayllayyo ne doonatiigarkk ta nena pirddoda. Ta gaddekka baz ekkizanannee zerekkabaz maxiz iita as maaqqeeza ne eriko,

23 ta yi7ii ta miisha wodher ekkodgarkk zal7iza asis abis inggekkasa?›

24 «E goday ye aqayid eqqeezayiko, ‹Ezar yez miisha ekkii taphpho wodhiseezayis inggoytta› yeegheeza.

25 «Unttii, ‹Godayyo, ezisi binnikka taphphii minaanay yeza› yeegheeza.

26 «Goday, ta yinttis odiza; ‹Yeza ubbayis hara guzhinttoda, zin baazaypp haray atto ezisi yezanakka ekinttoda.

27 Maaqqozin, ta unttal afa kawutamay garkk koyeezita ye ta morkkita yhana ta tiina ki7ii wodhoytta› geeza» yeegheeza.

*Yesuusa damma bonchchor Yerusalaame
geleeza*

(*Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Wan. 12:12-19*)

²⁸ Yesuusa yeya odeezyapp guye unttapp tiina aadhii yedhdhittar Yerusalaame yhanigeeza.

²⁹ Debireezeytte Amibal† afa yez Beetefaagennee Bitaana ukkittar fa tamaaritaypp nam7ita yeegii azazeeza:

³⁰ «Yi tiina yez heera yhanigoytta, yi ize hellodar oonkka toggibe7ekka accintii yez hare na7a yi demmada. Eza billii yhana ekkii ye7oytta.

³¹ Oonkka, ‹Abis billee?› gi oyiciko, ‹Goday eza koyiza› yeegoytta» yeegeeza.

³² Kiitintteezitay yhanigii E geezay garkk hanin be7eeza.

³³ Unttikka hare na7a billodar goditay bi7ii, ‹Hare na7a abis billee?› yeegeeza.

³⁴ Unttii mahii, ‹Godayis e koshshiza› yeegeeza.

³⁵ Ezaypp hare na7a Yesuusako ke7eeza. Fa afila hare na7ay zokkayil hixxii Yesuusana togiseeza.

³⁶ Asaykka E yhanigiza ogayil afa fa afila hiix-eeza.

³⁷ Debireezeytte Derell sulleth Yerusalaame wodhisiz ogeko ukkodar tayibor gaame asay untii be7eez malatayis ufayttii fa qaala dhoqqi udii, Xoossa galata aykeeza.

³⁸ «Goday sunthar yi7iz kaatay anjjintteezaya
salo saro,
ubbappi dhoqqe salo bonchcho,
Xoossayis maaqqa»
yeegii Xoossa galateeza.

† **19:29** *Debireezeytte guusay zayite keziz woyira mith kumeez aqo.*

19:38 *Maz. 118:26*

39 Asay gancceppe pettii pettii Ferisaawe asay Yesuusako, «Asitamaarayyo, ne taamarita hayizisoba» yeegheeza.

40 E unttiko, «Unttii si77e giiko shuchchitay uukkoda» yeegheeza.

Yesuusa Yerusalames yeekeeza

41 Yesuusa Yerusalaame ukkittar katama bi7ii izisi yekkeeza.

42 «Nees sarayis maaqqadana yhayino ne erekkaya, yhattekka ne aafaypp qositteeza.

43 Ne morkkitay ne kala gasi fa oger oger nena mari un77ithiza wode ye7oda.

44 Nenannee ne gase giddo yez ne na7ita dhabisoda. Pettii shuchchi denthii laalloda, abis giiko Xoossay nena ashshodayis yi7iz woda ne erekkazay gishshosi» yeegii izis yekkeeza.

45 Yeyppe guye, Yesuusa Xoossa keethi gelii zal7izita ezaypp bayi7eeza.

46 Ma, «Ta keethay Xoossa woossiza keethi maaqqada» gi xaafintteeza, zin yi ta keetha paannitay komi7o udeeza» yeegheeza.

47 Gallas gallas Xoossa Keetha taamarissiza. Qeese halaqitay, higge asitamaaritaynnee gade cimitay eza wodhodayis oge koyiza.

48 Maaqqozin, asii ubbay e timirtta fa wozinas aathii si7iz gishos unttis oothod baz dhabeeza.

20

*Yesuusa mawutay Ayihuditayis oychchi
maaqqeeza*
(Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

1 Pettii gallas Yesuusa Xoossa Keethi gancce asa tamaarssodarannee Wonggile markkattodar, qeese halaqitay, higge asitamaaritaynnee gade cimitay wolla eziko yi7ii,

2 «Ne yhayitita aba mawuter oothizako nuus odoba. Yha mawuta neesi inigeezay oonoo?» yeegii oyccéeza.

3 E untiko, «Taakka yinttan pettibaz oyccoda, ane taasi mahoytta.

4 Xammaqqiza Waannisa xinqqatay Xoossapenne asappée?» yeegeeza.

5 U woli gancce yeegii tobbeeza: «Xoossapp giiko yeezin, abis ammanekasa?» yeegoda.

6 «Asapp giiko, asii ubbay Waannisa nabe maaqqizana ammaniza gishos nuna shuchchar shocoda.»

7 Yey gishos, «Anappezako nu erooya» yeegii macheeza.

8 Yesuusa mahii, «Yikkee, taakka aba mawuter yhayitita oothizako yinttis odaamii» yeegeeza.

Biitta wootii aqiz asay aaziso

(Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

9 Yeypp guye, Yesuusa yeegii yha aazisa asayis odeesa: «Pettii asii woyine tukkeeza. Wootizitayis mattaye inggii gaame wode gam77ii ye7odayis hara gade yhanigeeza.

10 Woyne aafa maxiza woday hellin woyine aafaypp ezisi dakkod garkk biitta wootizitayiko fa aylla kiiteeza. Zin wootizitay ye aylla aykkii yhadhdhii kallo kushe dakkeeza.

¹¹ Ma maaqqikka hara aylla kiiteeza. Ma biitta wootizitay eza yhadhdhii, toochchii kallo kushe dakkeeza.

¹² Yhattekka mahii hayidzanthro aylla kiiteeza. Wootizitay ezakka yhadhdhii madunthii woynnee ganccaypp gaxa kessii oleeza.

¹³ «Woyine goday, ‹Yeezin ta ab ootho? An ma ta qadhdhiza ta na7a dakkoda; oonii eree u eza bonchchekka ashshaamii› yeegeeza.

¹⁴ «Zin biitta wootizitay athay na7a bi7ii ‹Yhay eza laattodaya, yhana ye7oytta eza wolla wodhoda, yeeziko laatay nuus maaqqada› yeegii tbbeeza.

¹⁵ Woyine ganccepp gaxa kessii wodheeza. Yeezin, woyine goday ye asita wayssadee?

¹⁶ Yi7ii ye biitta wootizunthan wodhoda, woyine gadana hara asayis immada. Asay yeya si7eez wode ‹Shinchchalle yej garkk baz hanippee› yeegeeza.

¹⁷ Yesuusa unttan dakkii bi7ii,
«Yeezin ‹Gimbbe keexxiza asay boreez shuchchay,
keeth muumer tookkii aykkiz Kirkiro garkk
ubbapp adhiz shuchchi maaqqeeza›
ginttinttii xaafintteezayis birshshithay abba?

¹⁸ Ye shuchchyl afa wodhiz ubbay gaccinttoda,
shuchchay ezal afa wodhdhiz ubbitaykka gaacinttoda» yeegeeza.

¹⁹ Higge asitamaaritaynnee qeese halaqitay yha aazisay odintteezay untal afa maaqqeezana erii ye wode eza aykkodayis koyeeza, zin woyayis yashitteeza.

*Giira bagga shiiqeez oyich
(Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17)*

²⁰ Yey gishos, Yesuusa gade aqisiza Oroome kaatayis aathii immadayis koyii e doonapp buuta qaala naagiza. Yeya polisodayis geeshsh as aazii qohiz asita eziko azazeeza.

²¹ Kiiinttii yhanigeez asay, «Asitamaarayyo, neenii odizayinee tamaarssizay likke maaqqeeza, ma Xooss oge tumatithar tamaarssizannee oonakka shaakkoozana nu eriza.

²² Hano zin, Oroome kaatayis giira giirodayis beezinennee beezoosa?» yeegii eza oyceeza.

²³ Zin E u wozina iitatitha ereezi gishos

²⁴ «Ane tana petti santte beezoytta, Ezal afar yez misilaynnee sunthay o bazo?» yeegeeza.

U mahii, «Qeesaareessii» yeegeeza.

²⁵ E mahii, «yeezako, Qeesareesa Qeesaares, Xoossiisa Xoossis inggoytta» yeegeeza.

²⁶ Yey gishos, E maheezi malssaypp woyay tiina buuta denggodays danda7ekkaya. U e mahiz malssa malabaz gi si77e geeza.

*Yhayiqopp denddo bagga
(Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27)*

²⁷ Yhayiqopp denddo baaya yeegiz Saduqaaw-itaypp pettay Yesuusako yi7ii,

²⁸ «Asitamaarayyo, petti asii machcho ekkii na7a yelekkazar yhayqqiko, e ishay ye machchato ekkii na7ita yelii fa ishayis kochchii ashshoday garkk Muse xaafeeza.

²⁹ Yeezako laappun ishitay yeza. Bayiray machcho ekkii na7a yelekkazar yhayqqeeza.

30 E kaalaykka izo ekkii na7a yelekkazar yhayqqeeza.

31 Hayidzanthalaykka yey garkk haneeza. Laappunitay ubbay yhay garkk hanii izo ekkeeza, zin na7a yelekkazar yhayqqeeza.

32 Wurssithal asitakka yhayqqeeza.

33 Yikkee, laappun ishitay izo ekkeez gishos yhayqqopp denddiza wode iza o machcho maaqqaddee?» yeegii oyccéeza.

34 Yesuusa mahii, «Asay yha alamayill ekkizannee geliza.

35 Zin yhayiqopp denddii ye7od alamayill yezodayis beeziza asay ekkooyannee gelooya.

36 Unttii kiitanchcho garkk maaqqiz gishos ti-inapp yhayqqenna. Yhayiqopp denddeez gishos unttii Xooss na7ita.

37 Muse Goda, «Afraame Goda, Isaaqa Goda, Yayqqaoba Goda» maaqqii tusha wora gancce xuuggiz tama taarika xaafeezayid yhayqqeez asay denddzana beeziza.

38 Ubbay ezis path yeza maaqqiz gishos E pathi yezitay Godaypp attin yhayqqeezitay Goda baaya» yeegii maheeza.

39 Higge asitamaaritaypp pettay pettay, «Asitamaarayyo, lo77o baz ne odeeza» yeegeeza.

40 Yeyppe guye, hara oych oyccodayis yashitteeza.

*Kiristtoosa o na7a
(Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37)*

41 Ezaypp maaqqii Yesuusa unttiko, «Asay Kiristtoosa wayizii Dawute na7a yeegee?

42-43 Abis giiko, Dawute fa ubbas fa mazmuure maxaafayid,

«Xoossay ta Godayiko ‹Ta ne morkkita;
ne tokay yedhdheez besse oothod gatho,
taapp ushachch baggar bettoba› geeza»
yeegeeza.

44 «Yikkee, Dawute Kiristtoosa, ‹Goda gi xeegittar eziis na7a wayizii maaqgee?› » yeegeeza.

45 Woya ubbitay si7odar fa tamaaritayiko,

46 «Aduss afila ma77ii yuushshe dosizitaypp, gabe gancce bonchcho sarothro, Ayihuditay Woosa Keetha bonchcho oyde, mokinttiza karakka bonchcho aqo koyiz higge asitamaaritaypp naaginttoya.

47 Unttikka am7itay kara kallosiza, geesh as aazii as beezi dayis woosa adussiza. U iita pirdde ekkoda» yeegeeza.

21

Am7ati muxaata (Mar. 12:41-44)

1 Dure asay Xooss Keetha muxaata saaxine olo-dar Yesuusa dhoqqi gi asa be7eeza.

2 Ma pettii manqqa am7at nam77ii sikkina olo-dar bi7ii,

3 «Ta yinttis turo odiza; yha manqqa am7at ub-bapp aathii inggeeza.

4 Abis giiko, yha asii ubbitay fassi yeza bazapp inggeeza, Zin iza fa paccattipp, paas yez aqo peesh ubba inggeeza» yeegeeza.

*Wurissith layth mallita
(Mat. 24:3-14; Mar. 13:3-23)*

⁵ Yesuusa tamaaritaypp pettay pettay Xooss Keethay gaame lo77iza shuchcharannee assay Xoossis inggeez imotar lo77eezana odinttiza.

⁶ Zin Yesuusa, «Yha yi bi7iza bazay ubbitay laal-inttekazar, shuchchi shuchchal aka gimbint-teezay garkk attam wode ye7oda» yeegéeza.

⁷ Unttikka, «Asitamaarayyo, yha ubbitay hanoday ayide? Ma yhay hanodayis mallay abba?» yeegii oyceeza.

⁸ Yesuusa yeegii unttiss malsse inggeeza: «Bal-inttamay garkk naaginitoyta. Gaamitay, ‹Taanii Kiristtoosa, woday ukkeeza› yeegittar ta sunthayir ye7oda, zin yi untan kaallippate.

⁹ Yi ola bagganee cabbo si7eez wode dagammippate. Yey tiinattii hanoday attowa baz maaqqiz gishos wode wurssithay ellis ye7ooya» yeegéeza.

¹⁰ Maakka, «Woyay woyal afa, kaatetithay kaatetithal afa dendoda.

¹¹ Gita biitta eni7o hanoda, nayennee gado duma duma bessa daroda, yashshizibazinnee gaame malatitay salopp benttoda.

¹² Zin yha ubbay hanodaypp tiina ta sunthay gishos gi asay yinttan bayi7odannee aykkoda. Ayihuditay Woosa Keethi ganccennee achch keetha yinttan dakkoda. Kaatitay tiinannee gade aqisitzitay tiina yinttan kammada.

¹³ Yeykka ta bagga yi unttiss markattodayis lo77o oge maaqqada.

¹⁴ Yey gishos, yi oyccinttiz wode waagii malsse immade gi yi wozinar un77inttaam garkk akaakoyta.

¹⁵ Abis giiko, yi morkkitay yinttar eqinttodayssinnee palamodayis danda7oowa doonannee eccetithii ta yinttis immada.

¹⁶ Hara attozin, yinttan yeleezitay, yi ishitay, yi dabbitayinnee laggitay yinttan aathii immada. Yi ganccepp petta petta wodhoda.

¹⁷ Ta sunthay gishos asii ubbitay tiina yi ixintteezita maaqqada.

¹⁸ Zin hara attozin, yi cimibayppe pettii binanakka dhabenna.

¹⁹ Yi, Danda7ar, yi shemppo ashshoda.»

Yerusalaame dhabo bagga

²⁰ «Yerusalaame katamay wotaaddaritayir marinttii betteezin yi bi7iko izis dhabo ukkeezana eroytta.

²¹ Ye wode Yihuda giddo yez ubbitay amiba guye qosintto, katama yezitay yeyppe kezo, gaxare yezitay katama gelippe.

²² Abis giiko, yha xaafintteezibaz polinttod garkk yeyi Xoossay kushe mahiz wode.

²³ Sa7all afa damma meto ye7oda, ye sa7ayidakka asal afa Xooss kachchii ye7oda. Yey gishos, wodexxezitannee dhanthizita ayye.

²⁴ Umashsharyhayqqada, asii ubbitay allaga bitta di7inttoda. Ayihude maaqqekka asita woday polinttod gatho Yerusalaame unttar yedhintteeza maaqqada.

As Na7ay yi7ith

25 «Awa, aginarannee, xoolinttitayil afa malatitay hanii benttoda. Abbappennee zulo shochaypp dendeezayid biittal yez asay yashittii un77inttoda.

26 Salo wolqqitaykka buqinttoday gishos asay yashsharannee biittal afa abi haneneshsha gi naagor fana dogoda.

27 Ye wode As Na7ay wolqqarannee gaame bonchcho shaarar ye7odar u be7ad.

28 Yi atotithay ukkeez gishos yha hanitay polintto aykkiz wode giiginttii eqqoytta, dhoqqi gi bo7oytta» yegeeza.

29 Ma maaqqikka, yhay garkk gi aaziso odeeza: «Balase mithinnee hara mithii ubba bo7oytta.

30 U hayay furicodar bone ukkeeza yi eriza.

31 Yey garkk yha hanitay polnttodar yi bi7iko Xooss kaatetithay ukkeezana eroytta.

32 «Ta yinttis turo odiza; yha ubbay polinttod gatho yha yeletithitay aadhaamii.

33 Salonnee sa7a aadhoda, zin ta qaalay aadhaamii.

34 «Yikkee, yi ushshii darorannee, mather yessis un77inttii yi wozinay aykkinttam garkkennee ye qammay akaakekkazin xike garkk yinttal afa hel-laamay garkk naaginttoyta.

35 Ye qammay biittal yez ubbayil afa hellii xikisii aykkoda.

36 Yey gishos, yi7iza iitaypp attodayissinnee As Na7ay tiina eqqodayis danda7od garkk ubba wode miingga woosoytta» yegeeza.

37 Gallas gallas Yesuusa Xooss Keetha tamaarssittar, qamma qamma Debireezeyte Amibal afä kezii aqiza.

38 Asay ubbitay eza si7odayis wontt guura eziko Xoossa keetha yi7iza.

22

Yihuda Yesuusana aathii immadayis maaqqint-teeza

(Mat. 26:1-5, 14, 16; Mar. 14:1-2, 10-11; Wan. 11:45-53)

1 Ye wode Faaziqa yeegiz boora Baale ukkeeza.

2 Qeese halaqitaynnee higge asitamaaritay asayis yashitteez gishos wayizii Yesuusa fa ganccepp dhabisodazako oge koyiza.

3 Xalahe taphpho nam7itaypp petta maaqqeez Asiqorontto Yihuda ginttinttizay gancce geleeza.

4 Yihuda qeese halaqitayikkora Xoossa Kara naagizitayis halaqitayiko yhanigii Yesuusa wayizii aathii inggodazako unttar maaqqeeza.

5 Unttikka yejid ufayttii miishe ingodayis ezar tobbeeza.

6 Ezikka ye zorayid giigeeza. Unttis asii erekkazin Aathii immadayis giiga wode naagttar yeza.

Wurissith kaho

(Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Wan. 13:21-30)

7 Yeyppe guye, Faaziqa duray shukinttiza boora Baale helleeza.

8 Yesuusa, «Faaziqa kaho maaday garkk yhanigii nuus giigisoytta» yeegii Phixiroosannee Waan-nisa kiiteeza.

⁹ U, «Nu aba giigisod garkk ne koyee» yeegii oyccéeza.

¹⁰ E unttiko, «Yeezako yi katama gelodar haath ota tookkeez athay yinttan helloda. E yhanigii geliza kara eza kaali geloytta.

¹¹ Ye kara adayiko asitamaaray, «Ta ta tamaaritayira wolla Faaziqa kaho maadayis imathi shemppiza kara aba yenee? yeegheeza» goytta.

¹² E pooqeelafa hiixintii giigii yez dalgge kifile yinttan beeZoda, ezayid makkoytta» yeegheeza.

¹³ U yhanigii Yesuusa geezay garkk hanin denggeeza. Faaziqa baale kaho ezayid giigiseeza.

¹⁴ Saataykka helleez wode Yesuusa hawaari-tayir wolla kaholafa betteeza.

¹⁵ E unttiko, «Ta waaye ekkodaypp tiina yha kaha yinttar maadayis lo7ithii amotteeza.

¹⁶ Yikkee, si7oytta! Xooss kaatetith yhayis bir-shshithay polinttod gatho yhayinopp guye yha kaha mahii maamii» yeegheeza.

¹⁷ Ushsha ekkii galatii maaqqii, «Yashitte yhaya yi gancce shaginttoytta.

¹⁸ Si7oytta! Xooss kaatetithay ye7od gatho yhayinopp aykkii yha woyine ushshayapp maaqqii ta uzhaamii» yeegheeza.

¹⁹ Boora denthii ekkii, galatii maaqqii, «Yhay yinttis inggintiza ta asho. Yhaya oothittar tana qoppoytta» yeegii unttis baxxii inggeeza.

²⁰ Yey garkkekka, kahopp guye ushsha ekkii, «Yha ushshay yinttis laalintteez ta suuth maaqqiz oroth caaquo.

21 Maaqqozin, tana aathii inggod athay kushay taar wolla pili7o gancce yeza.

22 As Na7ay ezis giinttintteezay garkk yhayqqodayis yeza, zin eza aathii inggiz athaya ayye» yegeeza.

23 U fa gancce, «Yhaya oonii oothodee» gi woli oyccichcheeza.

Ubbayapp aadho maaqqaday oonoo

24 Ma u gancce aadho maaqqaday oonoo giz palama medhinteeza.

25 Yesuusa unttiko, «Gade kaatitay fa asita wolqqar mooddiza; fa gadel afa godatizttayikka fana, ‹Lo77o oothizita› yeeginttiza.

26 Zin yi gancce yey garkk maaqqippe. Yi gancce bayratizay kaalo garkk hano; kaalithizay kaalizay garkk hano.

27 Hano zin, mokkizayppennee Mokinttizayapp aayi aadhee? Mokinttiza baasa? Zin taanii yi gancce mokkizay garkk.

28 Yinttikka ta metayir taapp shaakinttoowa taar miingga eqqeezita.

29-30 Yi ta leematepp maad garkk, uzhod garkkennee zufaanitayil afa bettii taphpho nam77ii Isreele sheeshitayil afa pirddod garkk ta aday tana shuumeezay garkk taakka yinttan ta kaatetitithayil shuumoda» yegeeza.

Pixiroosa kaddeeza

22:21 Maz. 41:9 **22:24** Mat. 18:1; Mar. 9:34; Luq. 9:46 **22:25**
Mat. 20:25-27; Mar. 10:42-44 **22:26** Mat. 23:11; Mar. 9:35

22:27 Wan. Qon. 13:12 **22:29-30** Mat. 19:28

³¹ Maaqqikka Yesuusa, «Simoona, Simoona, Xalahe yinttan gistte garkke harqqodayis woosseeza.

³² Zin taanii ne ammanay dhabaam garkk nees woosseeza. Neekka maaqqeez wode ne ishita minthathob» yeegeeza.

³³ Simoona, «Godayyo, taanii neer accinttoday-isnnee yhayqqodayis giigintteeza» yeegeeza.

³⁴ Yesuusa Phixiroosako, «Ta nees odiza; yhayino shugula uukkodaypp tiina ne tana hayidzii toke kaddoda» yeegeeza.

³⁵ Ma maaqqikka, Yesuusa unttiko, «Taanii yinttan korojjo, qurbannee caamma baazin kiiteez wode yinttis pacceez baz yenee?» yeegii oycceeza.

U mahii, «Akkokka paccekkaya» yeegeeza.

³⁶ E unttiko, «Yhatti korojjonnee qurbo yezay aykko; mashsha baazay fa afila bayizii mashsha wonggo.

³⁷ Yhana si7oytta! «Zhucitayir taybintteeza» ginttinttii xaafintteezay taal polinttodayis beeziiza. Ee, ta gishos xaafintteezibaz polinttizay tumateeza» yeegeeza.

³⁸ E tamaarttay, «Godayyo yhaydda nam77ii mashsha yeza» yeegeeza.

E, «Gidoda» yeegeeza.

*Yesuusa Debireezeytte amibal afa woosseeza
(Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42)*

³⁹ Yesuusa kasesay garkk denddii Debireezeytte Amibal afa kezeeza. E tamaarttay eza kaalleeza.

40 Ye aqa helleez wode yi «Paace gancce gelaamay garkk woossoytta» yegeeza.

41 Unttapp shuchchi dhogin helliza aqo garkk haakkii bunqqittii woesseeza.

42 «Ta Adayyo, ne shene maaqqiko yha meto xuu7a taapp aathoba. Zin ta shene maaqqippe ne shenay hano» yeegii woesseeza.

43 Minthathiza. Kiitanchchay salopp bentteeza.

44 Gaame un77inttii miinthii woossiza. E cawaykka suuthii xokkizay garkk sa7a xokkeeza.

45 Yesuusa woosa wurssii fa tamaaritayiko ye7eeza. U, azzanoppe dendeeyayid daaburii gentteezin denggii,

46 «Abis genttee? Paace gancce gelaam garkk denddii woossoytta» yegeeza.

Yesuusa aykintteeza

(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Wan. 18:3-11)

47 E haga odal afa yezin gaame asay ye7eeza. Taphpho nam7itaypp pettay Yihuda ginttinttizay untan kaalithiza. E Yesuusa yeerodayis lanqqe Shiiqeeza.

48 Zin Yesuusa, «Yihuda, As Na7a yeerii aathii immade?» yegeeza.

49 Yesuusa tamaaritay ye hana bi7ii, «Godayyo nu mashshar gachcho?» yegeeza.

50 U ganccepp pettay qeese halaqay ayillayis shocii ushachch haytto gachchii oleeza.

51 Zin Yesuusa, «Ashshoba!»* yegeeza. Athay

* **22:51 Ashshoba! Koypate:** Yesuusa yha bessayid ashshoba yegeezay eza ashshodayis gi athay haya gachcheezana ashshoba gachchippe geezanne, hara asay eza aykkodayis ye7eezita kappyate yhatt u wode yegeezita nam7i qofita woli helthii aykkeeza.

haya bochchii patheeza.

⁵² Yeypp guye, Yesuusa fana aykkodayis ye7eez qeese halaqitayiko, Xooss Keeth naagizita shuumitaykonnee cimitaykko, «Paanno aykkiz as garkk mashshannee gufe aykkii ye7eenee?

⁵³ Ubba gallas Xooss Keethi gancce ta yinttar yez wode taal afa kushe gaddekkaya. Zin yhay dhuma kaatetithay mooddeez wodennee yi wode» yeegeeza.

Phixiroosa Yesuusana kaddeeza
(Mat. 26:57-58, 67-75; Mar. 14:53-54, 66-72;
Wan. 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Yeyppe guye, Yesuusa aykkii qeese halaqay zabba kanggeeza. Phixiroosa haakor Yesuusa kaalliza.

⁵⁵ Asay qeese halaqay zabbayid tama eethii wolla betteezin Phixiroosa unttar wolla betteeza.

⁵⁶ Pettii gadhindata Phixiroosa tama lanqqe betteezana tama foo7ayir dakkii bi7ii, «Yha athay ezar yeza» yeegeeza.

⁵⁷ Zin Phixiroosa, «Yhan asitee ta ye atha erooya» yeegii kaddeeza.

⁵⁸ Xiqqa saattepp guye pettii hara athay eza bi7ii, «Neekka unttapp pettabay» yeegeeza.

Zin Phixiroosa, «Yha athayyo tana baaya» yeegeeza.

⁵⁹ Pettii saate garkk gam7eezaypp guye pettii hara athay tillisi, «Yha athay Galilapp maaqqiz gishos sidhe bayith ezar yeza» yeegeeza.

⁶⁰ Zin Phixiroosa, «Yha athayyo, ne gizana ta erooya» yeegeeza. E ye oda wurssekkazin shugula uukkeeza.

61 Goday guye shirntti eqqii Phixiroosa be7eeza. Phixiroosa, «Yhayino shugula uukkodaypp tiina ne tana hayidzii toke kaddoda» yeegii, Goday odeeza qaalay ezis elqqi geeza.

62 Phixiroosas bale kezii dukka suuth yekkeeza.

Yesuusa Philaaxoosa tiinannee Herodossa tiina shiiqeeza

(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Wan. 18:19-24)

63 Yesuusa naagiz asay eza laqqasonnee yhadho aykkeeza.

64 E aafa goozii «An ne Nabezako eroba; nena shoceezay oonoo?» yeegii oyiciza.

65 Hara gaame cashshii cazhii kawushiseeza.

66 Sa7a wonttiza wode Ayihude gade cimitay, qeese halaqitaynnee higge asitamaaritay shiiqi, Yesuusana fa tiina shiisheeza.

67 U, «Ne Kiristtoosa? Ane nuus odoba?» yeegii oyiceeza.

Yesuusa, «Ta odizakon yi ammanaamii.

68 Ta oycizako yi mahaamii.

69 Zini As Na7ay yhayapp gede wolqqama Xooss ushachch baggar bettoda» yeegeeza.

70 Ye wode ubbitay, «Yeezin, ne Xoossa na7a?» yeegeeza.

Ee, «Ta Xooss na7a maaqqeezana yi geeza» yeegeeza.

71 U, «Yikkee, hara markka ab koshshee? E fa doonar ododar nu si7eeza» yeegeeza.

23

Yesuusa Philaaxoosa tiinayid

(Mat. 27:1-2, 11-14; Mar. 15:1-5; Wan. 18:28-38)

¹ Ye aqayid shiiqeez ubbitay dendii Yesuusana Philaaxoosako kanggeeza.

² «Yha athay nu asita balethitar, Oroome kaatayis giira giiraamay garkk kayttarannee ma, ‹Taanii Kiristtoosa yi kaata› yeegodar nu denggeeza» yeegii mooteeza.

³ Philaaxoosa Yesuusana, «Neenii Ayihuditay kaatonnee?» yeegii oyceeza.

Yesuusa, «Ee, ne geezay garkke» yeegeeza.

⁴ Philaaxoosa qeese halaqitayikonnee asayiko, «Yha athayil afa ta petti buutakka denggekkaya» yeegeeza.

⁵ Zini untii, «Yha athay Galilappe yhaya hellodayis Yihuda muumer iita bazis denthithiza» yeegii miinthii odeeza.

⁶ Philaaxoosa yeya si7eez wode Yesuusa Galila aso yeegii oyceeza.

⁷ Yesuusa Herodoosa gadeppe ye7eez as maaqqeezana Philaaxoosa ereezaypp guye Herodoosa ye wode Yerusalem yez gishos eziko dakkeeza.

Yesuusa Herodoosa tiina

⁸ Herodoosa Yesuusa be7adayis gaame wodeppe koyttar yez gisho eza be7eez wode gaame ufayttee. Abis giiko, ebaz si7eez gisho malabaz udin be7adayis amotitar yeza.

⁹ Herodoosa Yesuusana gaame oychchi oyceeza, Zin E abikka mahekkaya.

¹⁰ Qeesitay halaqitayinnee higge asitamaaritay ezayid eqqii miinthii eez mootiza.

¹¹ Heroodosarannee e wotaaddaritayir Yesuusa laqqaser leqqeeza. Buquro afila ma7isii Philaaxoosako mahii dakkeeza.

12 Heroodosarannee Philaaxoosar tiin morkkezin ye gallas wolla igintteeza.

Pilaxoosa Yesuusal pirddeeza

13 Philaaxoosa qeese halaqita, gade aqisizitannee woyita xeegii,

14 «Yha athay iita bazis denthithiza» gi taako yi ke7eeza. Taakka yi tiina pilagii bi7ini yi shiisheez mootayis aba buutakka eel denggekkaya.

15 Herodoosa, yej garkk aba buutakka ezalafa denggekka gishos nuuko dakkeeza. Tuma yha athay yhayiqos helithiz aba buutakka oothekkaya.

16 Yey gishos, eza garafii billii dakkoda» yeegheeza.

17 [Yeya E geezay Faaziqa Baale wode pettii as achchapp untiss billizay ezis attowa baz maaqqeez gishosi.]

18 Woya ubbitay pettipp, «Yha atha gede hali7isoba, nuus Baribaana billoba» yeegii uukkeeza.

19 Baribaana katama gancce as iita bazis denthithii as wodhdhii accintteez assii.

20 Philaaxoosa Yesuusana bili7odayis koyii asayis mahii odeeza.

21 Maaqqozin, asay, «sottoba! sottoba!» yeegii uukkeeza.

22 Philaaxoosa hayidzintho, «Yha athay qoheez bazay abba? Wodhos helithiz buuta ta denggekkaya. Yey gishos, garafii dakkoda» yeegheeza.

23 U fa qaala dhoqqi udii, «Sotinttodayis beeziza» gi miinthii uukkeeza. U uufaykka usa dareeza.

24 U oyichay gishos gi Philaaxoosa ezal afa pird-deeza.

25 Asa iita bazis denthithizannee as wodhd-hii accintteezana billod garkk woosseez, ye atha untiss bili7eeza. Zin Yesuusa untii koyeez baz oothod garkk untiss aathii inggeeza.

Yesuusa sottintteeza

(Mat. 27:31-44; Mar. 15:21-32; Wan. 19:17-27)

26 Yesuusana aykkii kammadar Simoona giz Qerena biitta athay gaxarepp ye7odar, denggii maziqala toossii Yesuusa kaallii yhammad garkk ciiphicheeza.

27 Gaame assaynnee u ganccepp fa tira qoxxitar yeekkiza maachchitay e guyayir kaalliza.

28 Zin Yesuusa untiko guye maaqqii Yesuusa, «Yintanno, Yerusalaame maachitayyo, yi ubbayisinnee yi na7itayis yeekkoyttapp attin taasi yeekkipate.

29 «Yezako dhonthitay, yelekka ultaynnee ammisekka ammitay anjjintteeza» yi yeegoda gallasay ye7oda.

30 Ye wode ambitakka, «Nuul afa woddoytta», deritakka, «Nuna qosoytte» yeegoda.

31 Yikkee, irxxa minxxa yey garkk oothiko mela minxxa wayissadeshsha?» yeegheeza.

32 Ezar wolla wodhodayis hara nam77ii paanita kanggeeza.

33 *Qeeraniyo** ginttinttz aqo helthii sotteeza. Paanitaypp petta ushachch baggar yhankka had-diris baggar sotteeza.

34 Yesuusa, «Ta adayyo, u ab oothizako eroowa gishos neenii untis atto goba» yeegeeza.

U e afilayil afa ixa olii shaakintti ekkeeza.

35 Asay eqqii be7adar, gade moodizitay, «E Hara asa ashsheeza; Xoossay maraxeez Kiristtoosa eza maaqqiko an fana ashsho» yeegii leqqeeza.

36 Wotaaddaritay eziko shiiqii, caala woyne ushsh inggeeza.

37 Yeezii, «Neenii Ayihuditay kaat maaqqiko ane ne ubba ashshoba» yeegii leqqeeza.

38 Ezis omma baggar, «Yhay Ayihuditay kaat» yeegiz xuufe Girikithora, Oromithora, Ibiray-isxxithora xaafii gaddeeza.

39 Sottintteez paanno pettay cashshe sa7ar goochchitar, «An neenii Kiristtoosa maaqqiko, nenakka nunakka ashshoba» yeegeeza.

40 Zin yhankko paannay, «Ne yhay garkk pirddar yezar hara attozin, Xoossis yashittaamoo?

41 Nuunii nu buutayis beeiza pirdde ekkiza, Zin yha athay pettii iitabazkka oothekkaya» yeegii kacintteeza.

42 Maakka, «Yesuusa, ne ne kaatetithar yi7iz wode tana qoppoba» yeegeeza.

* **23:33 Qeeraniyo:** Qeeraniyo gizay Girike doona. Aramayke doonar «Golggotta» woy «Omma guutte» guussii. Qeeraniyo giz sunthay ingintteezay Yesuusa sotintteezay as omma guutte aaziz bessayid maaqqiz gishosi. Ye aqay Oroome kaatetithay paanita soxxodar aqo. (Maato 27: 33; Mar. 15:22; Waan 19:17) **23:34**

Maz. 22:18 **23:35** Maz. 22:18; Maz. 22:7 **23:36** Maz. 69:21

43 Yesuusa, «Ta nees turo odiza; yhayino ne taar gannatte yessada» yegeeza.

Yesuusa yhayiqo

(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Wan. 19:28-30)

44-45 Ye gallas usuppun saatepp yhanigii uddufun saate gatho awa poo7o kayeez gishos biitta ubbayil af a dhuma maaqpeeza. Xooss Keeth magarazhay per7inttii nam77ii aqo shaakintteeza.

46 Yesuusa, qaala dhoqqi udii, «Ta Adayyo, ta ta shemppato ne kushayid inggeeza» yeegii yhayqpeeza.

47 Mato halaqay, haneezaya bi7ii, «Yha athay tumakka geeshsh» yeegii Xooss galateeza.

48 Yha hanizabaza be7adayis ye aqayid shiiqeez as ubbay haneezibaza bi7ii fa tira qoxxitar fa kara maaqpeeza.

49 Maaqqozin, Yesuusa lanqqe eriza as ubbay, yeey garkkekka Galilappe kaalli ye7eez maachchitay yeya bi7ittar haakor eqqeeza.

Yesuusa moogintto

(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47)

50-51 Ayihude shanggitaypp pettay, Yooseefa ginttinttiz athay yeza. E Armmatiyasa ginttinttiz Yihuda katamapp ye7eeza. E lo77onnee Geesh as maaqqiz gishos Xoossa kaattetithay yi7ithana naagiza. Shanggitaypp petta maaqqitar u zoretitharannee oosayir baaya.

52 Ye athay Philaaxoosako yhanigii, Yesuusa aha moogodayis taas inggoba gi woosseeza.

53 Yesuusa aha wodhisii afilar xaaxeeza. Zaalla woocii kesseez hara as mooginttekka orothi duufo gancce gaddeeza.

54 Maala gelod haniza gishos ye gallasay giigintto qamma.

55 Galilappe denddii Yesuusa kaalli ye7eez maachchitay Yooseefar wolla yhanigii e aha wayizii moogizakko duufa akaakii be7eeza.

56 Ezayapp maaqqii shittonnee qibaate giigiseeza. Higge kiittizay garkk maala gallas shempp peezheeza.

24

Yesuusa yhayiqopp denddeeza

(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Wan. 20:1-10)

1 Saaminttapp Tiina gallas, wogga wode guura yeciyeco, maachchitay fa giigiseez shitto ekkii duufayiko yhanigeeza.

2 U ize hellodar duufay doona yez shuchchay gol77al7ii hali7eezana denggeeza.

3 U duufa helii geleeza, zin Goda Yesuusa aha denggeekaya.

4 U ezayid eqqii abii haneenee gi qoppodar akaakekkazin booth pociz afila ma7eez nam77ii asitay u kale eqqeeza.

5 Maachchitay yashittii fa omma sa7a ziqqi udii yezin, asitay untiko, «Pathana yhayiqitay gancce abis koyee?

6-7 E yhaydda baaya; yhayiqopp denddeeza, **asii** Na7ay nagara oothizttay kushe aadhii inginttoda;

unttikka eza sottoda. E hayidzanthro gallas yhay-iqopp dendoda» yeegii, E yinttar Galila biitta yezitar yinttis odeeza qaala qoppoytta» yeegeeza.

⁸ Maachchitay ye wode e qaala qoppeeza.

⁹ Maachchitay duufayipp maaqqii haneezibaza ubbita taphpho pettitayisinnee yhankkitayisikkka odeeza.

¹⁰ Yeya hawaaritayis odeezyay Magdeela Mayramo, Yohaanna, Yayqqaoba indat Mayiramirannee unttar yez hara maachitta.

¹¹ Zin unttiss maachchitay odeezyay elmmo aazin ammanekkaya.

¹² Zin Phixiroosa denddi woxxii duufo yhanigeeza. Ye aqa hellii zuggii be7adar moogo afila aadda be7eeza. Haneez bazayiss malabazigittar fa kara maaqqeeza.

Emmahuuse ogel afa

(Mar. 16:12-13)

¹³ Ye gallas kaalliza tamaaritaypp nam7itay Yerusalamepp taphpho nam77ii kilo mitire haakkiza Emahuuse heera yhanigiza.

¹⁴ U wolla haneezibaza ubbita odinttiza.

¹⁵ U ye hanay bagga qoppittarannee odinttittar yhanigodar Yesuusa fa ubbas shiiqii unttar yhanigiza.

¹⁶ Hano zin, unttii eza eraamigarkk u aafay aykintteeza.

¹⁷ E, «Yi wolla ogel afa odinttizay abba?» yeegeeza.

U azzanii si77e gi eqqeeza.

18 Unttapp pettay Qeliyoopha ginttinttizay, «Yha qammitay gancce Yerusalaame haneezibaza eroozay, ne biittas imathonee?» yeegeeza.

19 E mahii, «E haneezay abba?» yeegii oycceeza.

Unttii, «Xooss tiinannee as tiina oosorannee odar miinthii nabe maaqqeez Naazirete Yesuusa bagga.

20 Eza qeese halaqitaynnee nuna aqisizitay yhayiqo pirddes aathii inggii, sotteeza.

21 Nuunii Isreele asa wozode gi ufayttii naageezin yhay hanin yhayino hayidzanthro qamma.

22 Ma nu ganccepp pettii pettii maachchitay nuna doona ayitheesa. Unttii yhayino wontta guura duufo yhanigeeza.

23 E ahay dhabin maaqqii yi7ii, «E pathi yeza» yeegizana kiitanchchitay qonccisin be7eeza yeegii odeeza.

24 Nu gancceppekkka pettay pettay duufa yhanigii maachchitay odeezy hanin be7eeza, Zin eza u be7ekkaya» yeegeeza.

25 E unttiko, «Yinttano, akaakowa asitayyo, yi wozinay nabitay odeezy baz ubbita ammanodayis gam7izitayyo,

26 Kiristtoosa yha meta ekkodayissinne fa bonchchayir gelodayis beezoosa?» yeegeeza.

27 Museppennnee nabitay ubbayapp dendii Geeshsha Maxaafayid ebazi xaafintteezana ubba unttiss paatteeza.

28 Unttii yhanigiza gutayiko ukkodar Yesuusa aadhii haakko aqo yhanigiza aazin,

²⁹ Unttii, «Sa7ay qammeez gishos nuur aqoba» yeegii miinthii woesseeza. Yey gishos, unttar aqodayis geleesa.

³⁰ Unttar wolla munttal afa bettii, boora, denthii anjjii unttiss baxxii inggeeza.

³¹ Ye wode unttti eroday garkk u aafay dooyintteeza. Unttikka ereeza. Zin E u kalayipp dhabeeza.

³² Unttii, «Nu ogel afa yezin E nuus Geeshsha Maxaaafa billittarannee nuur nashshodar nu wozinay xuuginttekasa?» yeegeeza.

³³ Ye wode dendii guye Yerusalaame ye7eeza. Taphpho pettitayira yhankkitay pettipp shiiqii yezin denggeeza.

³⁴ Unttii, «Goday tuma denddeeza; Simoonas bentteeza» yeegeeza.

³⁵ Ye nam77ii tamaarttay Emmahuuse ogel afa yezin haneezanannee boora meezi wode wayizii eza ereezako unttiss odeeza.

Yesuusa fa tamaaritayis bentteeza

(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Wan. 20:19-23;
Haw. O. 1:6-8)

³⁶ Nam77ii tamaaritay ye odayil afa yezin, Yesuusa u gancce eqqii, «Saro yinttis maaqqo» yeegeeza.

³⁷ Maaqqozin, unttti dagammii, meeshe be7eeza aazin yashitteeza.

³⁸ E unttko, «Abis dagameenee? Abis sidhe yi wozinayid geleenee?

³⁹ Ta kushannee ta toka bo7oytta; ta tana. Maakka aykkii bo7oytta; taal yi bi7izay garkk, meeshes ashonnee meqqethii baaya» yeegeeza.

⁴⁰ Yeegii, fa tokannee fa kusha unttan beezeza.

⁴¹ U ufreyssapp dendeezayid ammanekkazar malabaz guussal yezin, Yesuusa untiko, «Yhaydda yinttis miizibaz yenee?» yegeeza.

⁴² U xiqqa michintteez molo ezs inggeeza.

⁴³ E ekkii u tiinayid meeza.

⁴⁴ E, «Ta yinttar gam7eez wode ubbayid Muse higge maxaafitayid, nabitay maxaafitayidannee Mazmuure maxaafitayid, ta gisho xaafintteezibaz ubbitay polinttodayis beeziya yeegii ta yinttis odeeza qaalay yhaya» yegeeza.

⁴⁵ Ye wode Geeshsha Maxaafita akaakod garkk kaha untis dooyeeza.

⁴⁶ Yey garkkekka, «Kiristtoosa waaye ekkoda, hayidzanho qamma yhayiqopp dendoda yeegii xaafintteeza.

⁴⁷ Yerusalaameppe denddii as ubbayis nagaraypp maarotithaynne atotithi e sunthayir markkattoda.

⁴⁸ Yi yeysis markkita.

⁴⁹ Yeezako, taakka ta aday inggeez ufreyssa yinttis dakkoda. Yi salopp wolqqa ma77od gatho Yerusalaame katama gam7oytta» yegeeza.

Yesuusa denddii salo qiteeza

(Mar. 16:19-20; Haw. O. 1:9-11)

⁵⁰ Yeyppe guye, Bitaana katama untan ekkii qiteeza. Fa kusha denthii anjeeza.

⁵¹ Untan anjittar unttapp shaakintii udee salo ekintteeza.

⁵² U zuggii goynnii gaame ufreyssar Yerusalaame maaqqeeza.

Luqaasa 24:53

cix

Luqaasa 24:53

53 Xoossa ubba wode galatittar Xooss keetha
gam7eeza.

**Oroth Caaqo
Melo New Testament Latin Version**

copyright © The Word for the World International

Language: (Melo)

Contributor: The Word for the World International

--

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 13 May 2025 from source files dated 13 May 2025

95113415-a3bd-5069-be47-fe8016d2f076